

THOUGHTS

LETO-YEAR

37

AUGUST

1988

200

AVSTRALIJA

Moj dom

misli

Ala, čuj me,
Devica
Marija,
usliši mi
prošnjo to-
v tem srcu
tak temnem
osvetla
na luč
zopet bo!

Josip Murn
Aleksandrov

K naslovni sliki: Raindrop Falls, res čudoviti slap v Mount Lamington narodnem parku, Queensland. Da, tudi Avstralija ima obilo lepote ...

+ + +

LETO zares hitro mine, še celo leta. Ker gre v upravi naših MISLI bolj po domače, ne izterjavamo s silo dolgov zaostale naročnine. Naročnike spomnimo na njih dolžnost s spodnjim delom vsakoletnega stenskega koledarja, ki je priložen decembrski številki. Odrezek naj bi bil dober pripomoček za olajšanje pri denarni pošiljki, ki pa žal ne spomni vseh. Nekateri bi bilo treba menda zagrabiti za lase, če jih še kaj imajo ...

Prepričan sem, da mnogi naši dolžniki niti ne mislijo, da so listu kaj dolžni. Že davno se jim je zataknilo za kako leto, včasih tudi več. Morda so imeli kak problem v družini, morda kaj drugega, da je naročnina zaostala. Zdaj že nekaj let redno plačujejo, pozabljajo pa so na tisto škrbino leta nazaj, ki se mi pri njih imenu reži v knjigi naročnikov, kadarkoli odprem stran. Če tak poravnava naročnino osebno in imam slučajno knjigo pri roki, je treba navadno precej dokazovanja, da sprejme dejstva. Pa še imam občutek, da mi ne verjame in misli, da sem ga na lep način "okrog prinesel". Pa ga nisem, Bog ve da ne! Le leta teko prehitro in pozabljivi smo postali vsi skupaj. Sam se potrudim, da vpisujem naročnino takoj po prejemu in se mi zdi za vsako pričkanje škoda besedi.

Kaj pa ti? Si tudi še kaj dolžan?

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II. dela pa 9,50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škerlj — Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.— dol. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I.del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PRED VRATI PEKLA — Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zapori po vojni — Franc Sodja CM — Vezana 10.—, nevezana 8.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.— dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 7.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 13.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjenstvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 387 8488

LETNIK 37 – ŠT. 8
AVGUST 1988

Posvetitev ob sklepu

- Marijinega leta – stran 193*
Marijino mesto v našem
življenju – + Franc Kramberger
škof mariborski – stran 194
Sporočilo Društva pisateljev
– "Delo", 26.7.88 – stran 195
V dveh stoletjih ... – Začetek
in rast kat. Cerkve v Avstraliji
– P. Ciril – stran 197
Peč – Emilijan Cevc
– stran 199

Najti samega sebe

- Dr. A. Trstenjak – stran 201*
Iz središča sv. Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 203
Moj jezik – pesem
– Rado Bordon – stran 205
Izpod Triglava – stran 206
Žena v Svetem pismu
– Žena in mož /Deliti življenje
z nekom/_p.Tone – stran 208
Zlatorog, naš narodni simbol
– "Slov.država" – stran 210
Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 211
Naše nabirke – stran 211
3. september 1988

- DA ali NE – stran 212*
Iz središča sv. Družine, Adelaide
– stran 214
Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne
– P. Bazilij – stran 215
Z vseh vetrov – stran 218
Kotiček naših mladih
– stran 220
Križem avstralske Slovenije
– stran 221
Smeh je najboljšo zdravilo
brez recepta ... – stran 224

POSVETITEV

ob sklepu

Marijinega

leta

PRESVETA Devica Marija,
Odrešenikova in naša mati,
ti znamenje upanja in tolažbe
potujočemu božjemu ljudstvu!
Po tebi je na svet prišel Kristus,
ki hoče tudi danes po tebi spreminjati naš svet.

SKOZI vso našo slovensko zgodovino
smo čutili tvojo materinsko roko.
K tebi prihajamo, Marija,
da bi ti posebej priporočili sebe,
naše družine, našo Cerkev in našo domovino.
Prav posebej te prosimo za našo mladino,
ki je naše upanje in naša prihodnost.
Bodi ji vzornica, priprošnjica in mati!

PO tvoji želji, Marija,
se posvetimo in izročimo tvojemu brezmadežnemu Srcu,
polnemu iskrene ljubezni do Boga in do človeka.
V molitvi in pokori naj iščemo moč,
da bomo posnemali kreposti tvojega Srca
in tako postajali kvas sodobnega sveta,
ki ga želimo po tebi in s teboj
voditi h Kristusu,
edinemu Odrešeniku sveta.

MARIJA POMAGAJ,
ostani z nami
in prosi za nas!
AMEN.

Marijino mesto v našem življenju

BELGIJSKI kardinal Leo Suenens se je pred leti, ko je govoril študentom in bogoslovcem, ustavil ob vprašanju, zakaj je Marija danes mnogim – predvsem mladim – ljudem tuja, nekako odmaknjena iz konteksta njihovega mišljenja in življenja, pa tudi nekaterim duhovnikom in bogoslovcem. Odgovoril je: "Zato, ker jim je Kristus samo neka abstrakcija in projekcija njihovih predstav. Abstrakcija in projekcija pa ne potrebuje mater." Umevanje o Jezusu določa tudi našo podobo o Mariji.

Še do nedavnega je bila navada tudi med katoličani govoriti le o "Jezusu iz Nazareta", ne pa o Jezusu Kristusu. Heinrich Schlier, spreobrnjenec in publicist, je opozoril, da se je zaradi takega izražanja za mnoge spremenila tudi vsebina. Kdor reče samo "Jezus iz Nazareta" je postavil njegovo božanstvo, vstajenje in mesijanstvo v ozadje. Za tega je tudi Marija samo "dekle iz Nazareta" in ne tisto, kar o njej verujeta katoliška Cerkev in pravoslavno krščanstvo: božja Mati, Bogorodica.

Ves Kristus, Bog in človek, se razodene in se da spoznati le tistemu, ki je voljan poslušati in razumeti Sveto pismo znotraj Cerkve in s Cerkvijo, saj je nastalo v naročju Cerkve. Kdor razlaga Sveto pismo ločeno od Cerkve, se pač omeji na svoje zasebno mnenje, ki nima zagotovila resnice, kakor je dano Cerkvi v celoti pod vodstvom apostolov in njihovih naslednikov. Ves Kristus se nam razodene šele v celoti Svetega pisma, ob upoštevanju izročila in izjav cerkvenega učiteljstva, ki mu je zaupana pravilna razlaga Svetega pisma.

Enako velja za Marijo. Ne samo "Jezus iz Nazareta", marveč Jezus Kristus; ne samo "dekle iz Nazareta", marveč božja Mati, Brezmadežna, ki je v moči Svetega Duha spočela božjega Sina, učlovečeno Besedo.

Zato velja:

Marija sodi k polnosti naše vere. Brez nje naša vera ni celotna, ni prava, je okrnjena. Brez nje nismo v polnosti kristjani. Tega se zavedajo vzhodni in zahodni kristjani.

Z rojstvom iz Marije je stopil božji Sin v človeško zgodovino. Kristusa v njegovi zgodovinski razsežnosti ne moremo drugače izraziti kakor "Sin Device Marije". Že to nas vodi v izrazito kristološko in eklesiološko gledanje na Marijo. Marije ni mogoče iztrgati iz Kristusovega misterija in ne Kristusa iz Marijinega. Jezus iz Nazareta ni Kristus, ni Bog, če ni Marija, "dekle iz Nazareta", hkrati Bogorodica. Kristus brez Marije ni pravi Kristus.

Marija ni iznad ali zunaj Cerkve. S svojim Sinom je v središču Cerkve in njeno materinstvo se nanaša tudi na Cerkev, na nas, ki smo Cerkev. Ne samo brez Kristusa, tudi brez Marije ne moremo reči, da smo prava Cerkev, da smo božji otroci.

Ko Cerkev slavi Marijo, njene skrivnosti, ko obhaja njene praznike, praznuje samo sebe, obhaja in slavi svojo prihodnost, ki jo v upanju pričakuje.

Marija je žena, ki je bila gotovo postopoma vpetljana v vso skrivnost svojega Sina, pa tudi v lastno skrivnost. O tem nam pove oznanjenje in vsi poznejši dogodki v njenem življenju. Tudi zanjo je bil potreben napor vere. Marija je rasla v veri, kajti Bog se ne razodene samo enkrat, marveč se razodeva človeku skozi vse njegovo življenje. Zato je Marija zgled rasti v veri.

Kakor je Abraham zgled vere v stari zavezi, ko se je odpovedal svoji domovini in se odpravil na pot v neznano deželo, ki je bila zanj obljubljen dežela, tako je v novi zavezi zgled vere Marija, ko gre iz svoje domovine, iz sveta stare zaveze, v novi, nepoznani, nevidljivi, toda obljubljeni svet nove zaveze. To pot je opravila prva, zato je prvakinja vere.

Starček Simeon je rekel o Kristusu: "Ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu bodo nasprotovali." In Mariji: "Tvojo dušo pa bo presunil meč" (Lk 2, 34 - 35).

Danes bi mogli reči obratno: Marija je postavljena v padec, v znamenje, kateremu se nasprotuje in Kristusovo dušo bo prebodel meč. Zdi se, da se je situacija spremenila. Mnogi bi radi imeli Kristusa brez Marije, brez Matere. Takega Kristusa pa ni. Tako izo-

lirani Kristus postane slej ko prej oporna palica, sredstvo manipulacije ideologom in ideologijam, ki njega samega spreminjajo v neživljenjskega ideologa, revolucionarja, ali zgolj humanista. Tak Kristus je vse drugo, le Odrešenik našega in prihodnjega časa ni.

Kakor Abraham smo tudi mi na poti v novo tisočletje; to je za nas "obljubljena dežela", v katero že vstopamo, "nova zaveza", ki jo sklepamo. To pot bomo zmogli le z Marijo, z vero v njene skrivnosti, s pravo pobožnostjo do nje. Začetek te poti je Marijino leto.

+ DR. FRANC KRAMBERGER,
mariborski škof

Naša
narodna
božja
pot

Marije
Pomagaj
na
Brezjah

Sporočilo Društva pisateljev

Naslednje vrstice so izšle pod istim naslovom dne 26. julija 1988 na strani štiri v ljubljanskem DELU. Ob žalostnih dejstvih poročila o procesu pred vojaškim sodiščem na strani 206 te številke MISLI, je to "sporočilo javnosti o slovenskem jeziku" kaj zgovoren dokaz, kaj se dogaja v naši rodni domovini. Ko se trudimo ohranjevati materinski jezik med mladimi generacijami Slovenije v svetu — ali bo pod takšnimi jugoslovanskimi pogoji obstal v matični domovini? Bo odpor naroda doma vztrajal in uspel? Tem vprašanjem danes ni mogoče odgovoriti, zadajajo pa nam nalogo v svobodnem svetu dvigati svoj glas in obenem poglobiti lastno narodno zavest, ki žal tako rada popušča v prid "bratstva in edinstva", a na račun naših narodnih in obenem osnovnih človekovih pravic. — Urednik

NA predvečer slovenske državnosti, 22. julija 1988. leta, smo Slovenci doživeli simbolno in realno enega največjih napadov na svojo samobitnost, kulturo in legitimiteto, odkar prebivamo v skupni jugoslovanski državi. Ne le obe sodišči — vojaško sodišče v Ljubljani in vrhovno vojaško sodišče v Beogradu — marveč je tudi predsedstvo SFRJ avtoritativno in na predvečer praznovanja slovenske suverenosti — zaradi česar dobiva to stališče predsedstva nepredvidljiv, neizmerjen pomen in tudi simbolni sij — izreklo obsodbo, da je slovenski jezik v Sloveniji nedržavni in brezpraven jezik. Izjava, ki zatrjuje, da je postopek, ki teče v Ljubljani, legalen in legitimen, saj poteka "v enem od jugoslovanskih jezikov", kar da je v skladu s 3. členom o vojaških sodiščih (negira celo nepravniški pameti jasno dikcijo

vojaškega zakonika, ki ne more pomeniti drugega kot to, da mora razprava potekati v jeziku naroda, v kateri je proces uperjen), ne priča o ničemer drugem kot o demonstraciji nelegitimne in nihilistične volje do moči nad narodom, ki si je s svojo vstajo izbojeval svobodo in s svobodno odločitvijo vstopil v skupnost jugoslovanskih narodov. Priča torej o eskalaciji centralistične in unitaristične volje, ki je pripravljena zbrisati ne le zgodovinsko utemeljeno različnost narodov, temveč tudi njihove jezike.

Ob upoštevanju spleta in sekvence dogodkov od letošnjega marca naprej je zmerom bolj jasno, da gre za stopnjevano represijo nad demokratičnimi in po volji do življenja zaznamovanimi idejami in ljudmi (na isti predvečer smo tudi zvedeli, da je zvezni javni tožilec

zagrožil z vložitvijo obtožnice zoper pisce Nove revije – ni se še končal prvi sramotni proces, že je napovedan drugi), pa tudi za zapiranje obroča okrog samobitnosti, kulture, ponosa in časti slovenskega naroda kot takšnega.

Slovenski jezik, ki za nas ni le eden od jugoslovanskih jezikov, marveč je za vse Slovence temelj zgodovinskega razvoja, državnosti in obstoja v prihodnosti, po letu 1941 ni doživel večjega ponižanja in sramotitve.

Z izjavo predsedstva je bil zadan tudi nepopravljiv udarec prizadevanjem Slovencev, ki živijo v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, za njihove narodnostne pravice, s čimer je usodno prizadeta tudi ideja o slovenskem skupnem kulturnem prostoru.

Kolikor sprejmemo teorijo in prakso o nedržavotvornem, prezravnem, družbenopolitičnem nesuverenem slovenskem jeziku, ukinjamo tudi zgodovinsko in sedanjo digniteto slovenske literature. Preostane ji ponižanje na stopnjo folklorne posebnosti in ponovno tihotapljenje slovenskih knjig "iz Tübingena v Ljubljano" kot v Trubarjevih časih.

Iz stiske za slovenski jezik in ob odobranju tiste, kar sta v tem trenutku že storila predsedstvo SRS in družbenopolitični zbor slovenske skupščine, zato pozivamo:

– slovenske predstavnike in funkcionarje v federaciji, naj dosledno govorijo slovensko (in zahtevajo kvalificirane prevajalce, ko je to nujno);

– vodstva in samoupravne organe delovnih organizacij, ki zaposlujejo neslovensko govoreče delavce, da v besedilih delovnih nalog in siceršnjih komunikacijah (ne samo v stikih z javnostjo) dosledno uporabljajo slovenščino (kar pomeni, da je treba za delavce, ki ne znajo slovenščine, nemudoma organizirati ustrezne jezikovne tečaje);

– državljane SR Slovenije, da prek delegatov in funkcionarjev družbenopolitičnih organizacij zahtevajo dosledno spoštovanje zakonitosti in ustavnih določb, ki že zagotavljajo uresničitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin ter takojšnjo spremembo zakonov, ki omogočajo tretiranje slovenskega jezika v Sloveniji in Jugoslaviji kot nekakšnega neobveznega narečja nekakšne "banovine";

– skupščino SRS, naj uveljavi na vseh javnih, tudi vojaških poslopih napise samo v slovenščini – z izjemo dvojezičnih področij (enako velja tudi za uradno poslovanje);

– RTV Ljubljana in druge radijske postaje v Sloveniji, da dosledno oddajajo v oddajah, ki so namenjene Slovincem, v slovenskem jeziku;

– delegate skupščine SR Slovenije, da še enkrat pretrsejo predloge amandmajev k ustavi SFRJ (do katerih je stališče Društva slovenskih pisateljev javnosti znano) in izločijo vse, kar omogoča četudi samo virtualno centralizacijo in unitarizacijo;

– ker so vojaško sodišče v Ljubljani, vrhovno vojaško sodišče in predsedstvo SFRJ grobo kršili ustavo SR Slovenije ("v Sloveniji je uradni jezik slovenski"), pozivamo slovensko skupščino in predsedstvo SRS, da nemudoma sproži na ustavnem sodišču Jugoslavije ustavni spor;

– slovensko SZDL oz. njen svet za kulturo, ki je bil sklicatelj zbora slovenskih kulturnih delavcev 2.6.1988, da zaradi nastalih razmer čimprej skliče izredni zbor slovenskih kulturnih delavcev iz območja celotnega skupnega slovenskega kulturnega prostora;

– vse Slovence, da se izognejo vsakršni gesti arogance in nestrpnosti do pripadnikov drugih narodov, saj niti posamezniki, ki prebivajo pri nas, niti narodi kot narodi nimajo ničesar s stopnjevanjem represije.

Predsednik Društva slovenskih pisateljev
RUDI ŠELIGO

Smo Slovenci. Tega nam navadno sploh ni treba poudarjati. Konec koncev so v vsakem od nas tudi neke strune, ki odgovarjajo samo na slovenske melodije. Na to bodimo ponosni! Ne gre, da bi v novi domovini kar naprej nosili slovensko zastavo, spet pa ne gre, da bi svojo pripadnost skrivali. Za to nas bodo spoštovali in spoštovali bodo tudi našo rodno domovino.

/Nadškof A. Ambrožič v razgovoru za slovensko oddajo na radiu 3EA/

V dveh stoletjih...

*Začetek in rast katoliške Cerkve
v Avstraliji*

*Pripoveduje
P. CIRIL*

PRVE redovne sestre so prišle v Avstralijo leta 1838. Pet irskih usmiljenk je bilo poslanih v Sydney. Področje njihovega dela je bilo predvsem izboljševanje socialnih razmer, ki so bile še v povojih. V Parramatti so na primer obiskovale tovarno, kjer so bile zaposlene samo ženske. Sestre so bile na razpolago delavkam eno uro pred začetkom dela in prav tako eno uro po delu. Ustanovile in skrbele so za katoliško sirotišnico, poučevale verouk, imele pastoralno delo po bolnišnicah in jetnišnicah ter poboljševalnicah, obiskovale bolnike po domovih in jim nudile tudi medicinsko pomoč.

Po daljšem zbiranju denarnih sredstev so avgusta 1857 redovne sestre odprle v takrat modernem sydneyanskem naselju Kings Cross bolnišnico svetega Vincencija (St. Vincent's Hospital), ki je bila prva strokovna bolnišnica v avstralski zgodovini. V teku prvega leta so sestre nudile oskrbo in zdravstveno pomoč 81 bolnikom, naslednje leto pa že kar 180-im bolnikom, ki so se zdravili v bolnišnici, poleg 504-ih zunanjih pacientov. Po poročilih od teh kar 105 oseb ni imelo sredstev, da bi plačali za zdravljenje in oskrbo. "Bolni in ubogi," pove star projekt bolnišnice, "so

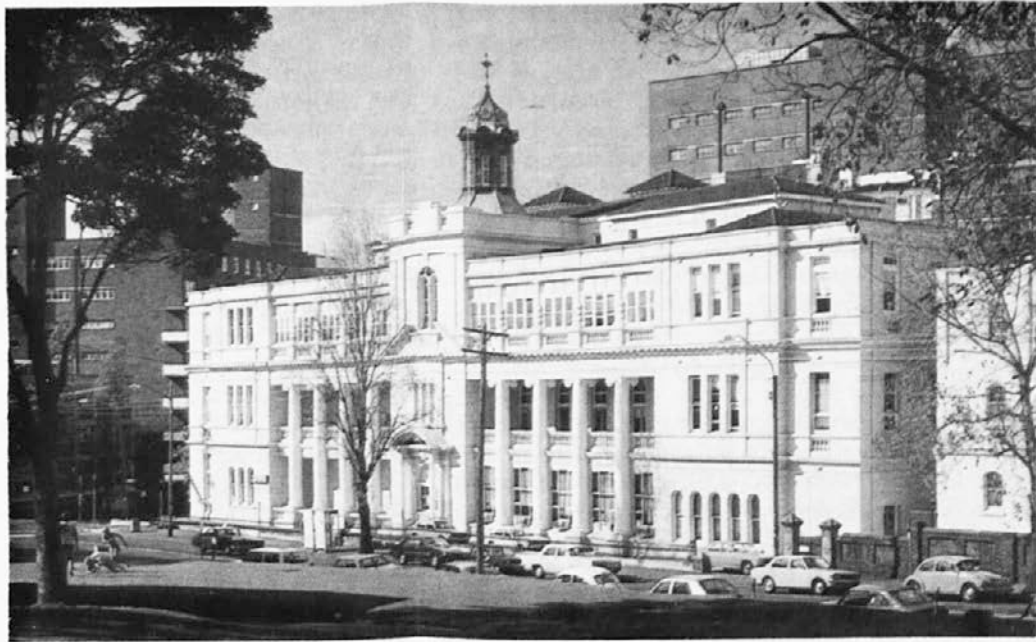
edini, ki jih razume le usmiljenje." Bolnišnica svetega Vincencija je bila javna, od vseh začetkov odprta za vse. In vedno je v njej zmanjkovalo prostora. Že leta 1870 so sestre zgradile novo in večjo bolnišnico v sosednjem Darlinghurstu in tam okrog se še danes kar naprej gradi in dodaja bolniškim stavbam. Zdi se mi primerno zapisati, da je še danes sydneyanska bolnišnica svetega Vincencija nekako vodilna medicinska ustanova v Avstraliji, z dobrimi splošnimi zdravniki in priznanimi zdravniki-strokovnjaki.

Leta 1886 so sestre odprle še eno novo bolnišnico in sicer za tuberkulozne, v Auburnu, zahodnem delu Sydneya. Istega leta so uvedli tudi prvi rešilni voz s konjsko vprego. Bolnišnica v Auburnu je tudi prva imela telefon — njena znamenita številka je bila 680.

Takšen je bil zlati začetek skrbi redovnih sester za bolne, res vredno poglavje avstralske katoliške zgodovine. Katoliške bolnišnice so seveda rasle tudi iz tal drugih avstralskih mest. Bolnišnica sv. Vincencija je bila ustanovljena tudi v Melbournu in velja danes prav tako za vodilno zdravniško ustanovo.

Priznanje delu redovnih sester in potreba po sebičnih delavkah je dalo sydneyanskemu nadškofu

**Glavna
stavba
sydneyanske
bolnišnice
svetega
Vincencija,
Darlinghurst**

Poldingu zamisel, da je leta 1857 ustanovil avstralsko kongregacijo Sester Dobrega Pastirja, katerih ime so kasneje — verjetno zaradi sester istega imena, ki jih je leta 1863 dobil iz Evrope nadškof Goold — spremenili v Sestre Dobrega Samarijana. Good Samaritan Sisters so sprva skrbele za uboge in zanemarjene brezdomce, revnim družinam so prinašale hrano in obleko. Kasneje so se posvetile tudi šolam.

Ko govorimo o delu redovnih sester, moramo vse- kakor vsaj omeniti tudi **Carolino Chisholm**, ki je ove- kovečena na avstralskem petdolarskem bankovcu. Ro-

jena leta 1808 v Angliji, je leta 1930 iz anglikanske prestopila v katoliško Cerkev. Po poroki je odšla z možem častnikom v Indijo, leta 1938 pa v Avstralijo. Dasi mati šestih otrok, se je vsa žrtvovala za dekleta, ki so bila zlasti v Sydneyu izpostavljena hudim moralnim nevarnostim. Velja za prvo, ki je v Avstraliji organizirala te vrste socialne pomoči in rešila na tiso- če priseljenih deklet. Umrla je leta 1877 v Angliji, ka- mor se je na starost vrnila s svojo družino. Večkrat se govori in piše o svetniškem postopku, s katerim naj bi Cerkev dala Carolini Chisholm priznanje za njeno ne- sebično in izredno požrtvovalno delovanje.

Danes je v rokah katoliške Cerkve v Avstraliji 57 bolnišnic, 77 domov za onemogle, 45 domov za otro- ke in 157 domov ter hostelov za potrebne pomoči. Katoliških dobrodelnih agencij je 77 po številu.

V obdobju po letu 1860 je v katoliški Cerkvi av- stralske celine vedno bolj stopalo v ospredje vprašanje vzgoje. Zaradi potrebnega učiteljskega kadra so tudi ženski in moški redovi postali številnejši. Ko listamo po cerkveni zgodovini, ugotavljamo, da je v njej mno- go pisanega o osebnostih in delovanju škofov. Toda vsakdanje življenjsko izkustvo je, da je vpliv vzgoji- teljev, redovnih bratov in sester, za deželo veliko po- membnejši kot vse drugo. To velja še posebej za av-

stralski katolicizem, čigar središčna verska ustanova je župnijska šola v vodstvu redovnikov ali redovnic. Že statistika redovnih ustanov v škofiji Sydney za zače- tek je zanimiva: v 1860 letih — 12 redovnih ustanov; v 1870 letih — 17 redovnih ustanov; v 1880 letih pa že kar 37. Vsi redovniki in redovnice seveda niso bili le v šolah, večina pa prav gotovo. Leta 1860 so katoli- čani v Adelaidi povzdignili glas in zahtevali, da pride- jo njih šole v roke redovnih oseb. To je kmalu posta- la vsesplošna zahteva in ob koncu preteklega stoletja so vse katoliške šole v Avstraliji vodili redovniki in redovnice. Leta 1880 je na avstralski celine poučevalo že 815 redovnih sester, deset let kasneje pa kar čez dva tisoč in to število je v naslednjih dvajsetih letih poskočilo na preko pet tisoč. Potrebe so zahtevale, da so tudi mnogi redovi, ki sicer niso bili ustanovljeni za vzgojo mladine, spremenili svoje poslanstvo. Sestre Dobrega Samarijana, ustanovljene za dobrodelnost, so postale šolski red. Pokazala pa se je kmalu seveda tudi negativna stran tega naglega razvoja: šole so več- krat dobile učitelje ali učiteljice, ki niso bile kos svoji nalogi. Nekako prisiljeni k drugemu delu nekateri ni- so z veseljem opravljali tega poklica, nekateri pa tudi strokovno niso bili dovolj pripravljeni za pouk.

Omembe vredno je, da so se leta 1885 avstralski in novozelandski škofje prvokrat zbrali pod vodstvom sydneyškega nadškofa kardinala Patricka Morana k cerkvenemu zboru, kjer naj bi določili smernice zdra- vemu razvoju katolicizma na peti celine. Za podlago svojih razgovorov so imeli sklepe ameriških škofov, ki so se leto poprej (1884) zbrali na tretjem cerkve- nem zboru v Baltimoru. Pri tem opazimo kaj zanimi- vo dejstvo: Ameriški škofje so sprejeli sklep, naj v župniji najprej postavijo cerkev, nato šele šolo. Av- stralski škofje pa so ta sklep za lastne razmere obrni- li in zamenjali prioriteto: najprej naj se v fari pozida šola in nje prostore uporablja tudi za nedeljsko bo- goslužje, potem naj fara šele misli tudi na cerkveno stavbo. Tako je leto 1885 dalo katoliškim šolam v Avstraliji pečat, ki ga nosijo prav do danes. Farna šola je še vedno središčna točka župnijskega življe- nja, nadpastirjeva glavna skrb in merilo dejavnosti vernikov. Prav od leta 1885 dalje je katoliška šola najizrazitejša spoznavna ustanova življenja avstral- skega katolicizma.

Danes šteje katoliška Cerkev v Avstraliji 1, 303 osnovnih šol, 450 srednjih in 30 učiteljskih ter dru- gih višjih šol. Vseh učencev osnovnih šol je skoraj 333. 000, študentov srednjih in višjih šol pa skoraj 234. 000, skupaj torej kar precej nad pol milijona mladih Avstralcev. Vse šole so javne in priznane.

V Avstraliji deluje ob 200-letnici 84 različnih žen- skih redovnih družb in 47 moških, od teh 8 družb re- dovni bratov in službi vzgoje in bolnikov. /Dalje/

Peč

VES dan že dežuje, dežuje. Iz težkih, temnih oblakov, ki se kakor gosta smetana nabirajo na gorah, dežuje zdaj z vzhodnim, zdaj z zapadnim vetrom. Debele kaplje pozvnanjajo ob šipe in potem jokajo do spodnjega roba okenskega okvira, kjer se zbirajo v lužo, da curi na gredo z resedo in nageljni. Enoličnost deževne godbe duši le zamolklo grmenje in grgranje v oblakih, da je slišati, kot bi kdo peljal težko naložen voz čez lesen most. Dež je izpral vse barve in vse vonje zemlje ter nam zapustil samo sive vrtince vode nad zemljo in po tleh. Veter buta ob hiše; kadar se zaleti po ulici med hišo in hlevom, zatuli, da pri srcu zažebe. Drevesa se globoko sklanjajo in veje so vse zbežane v vrtincih viharja.

Ta dež ni, da bi človek plesal po njem. Saj nič ne rečem – lepa poletna ploha, ki jo po vsem obzorju obrobja sonce z mavrico, je omama za srce in telo, ampak takle dež . . . Saj je že dva dni vse kazalo nanj: krt je čez noč naril toliko krtin, da je travnik bolj rjav ko zelen; vrane so se včeraj obešale po drevju in klavno mahale s perutmi; proti večeru so na vso moč krakale. Rože so zaprle cvetove in detelja je povesila liste. Še zdaj ni na nebu nobenega modrega zrcala, ki bi obetalo sonce. Vedno novi oblaki prihajajo od morja.

Dolgočasna otožnost se me polašča. Vsi ljudje imajo puste obraze. "Ni me zaman trgalo po vsem životu", pravi stari Tine.

Sam ne vem, zakaj sem sedel k peči; saj ni topla. Komaj da jo je malo obliznil plamenček na ognjišču – slišim ga skozi peč, kako poklja in poje dušam v vičah. Toda kakor zajec, ki beži pred neurjem v zavetje toplih in košatih grmov, nagnosko iščem kako dobro stvar, ki bi mi delala družbo. Tako sem se znašel ob peči. Božam položene pečnice in prsti imajo poseben užitek nad njihovo gladkostjo. Zlasti obrobne pečnice me mikajo, kajti vanje so vtisnjene rože in listi in največja na voglu ima podobo svetega Antona.

Peč je kakor dobra babica, ki ždi leto in dan v kotu in pričakuje belih zimskih dni, ko nam bo spet pripovedovala pravljice ter nas s tihim bivanjem ogrevala.

V mraku se mi zdi kakor velika ledeniška skala, vsa porasla s temnim mahom; proti vrhu se na lahno oži. Spodaj je velika votlina, kjer najdeš vse mogoče stvari: zajca za sezuvanje škornjev, staro cunjo, čevlje, ki jim zevajo podplati kakor lačen pes, mačko, ki si liže tace, zmečkan časopis, ki diši po petroleju, kroglice, ki so jih izgubili otroci, polomljenega lesenega konjiča

– prava zakladnica! To je podpeček. Nad njim teče okoli peči debela, zglajena hrastova klop; v njej so luknjice, v katere vtikajo otroci muhe ter jih nato prekrivajo z rokami in poslušajo, kako jim šume pod prsti ter prijetno ščegetajo v dlani. Na čelešniku, ki visi izpod stropa, se suši moder predpasnik in otroška srajca.

Veter je na vrtu zlomil veliko sončnico. Kakor velik zelen krožnik se ji pozibava cvet ob stebelu. Fižol dobiva rumene liste. Potem gledam spet drevesa, kako se vijejo na vse strani, kakor pač hoče veter, starikava, krivenčasta drevesa, ki se odražajo od enakomerne sivine neba in dežja. Negibno somračje zaliva hišo ter me utruja. Do bolečine me prevzema želja po sončnem gozdu, kjer smo si svoje dni postavili kočjo na rebri med dvema studencema. Potem začutim smolnati duh mladih borovcev in praproti, potem trpki okus brusnic in duha borovnic. V enakomernem curljanju dežja zaslišim brbot studenca s trhljem žlebom in z veliko lužo na ilnatem kolovozu. Od tod se preselim na zapuščeni grajski ribnik sredi gozda, ki ga prerasča ločje in trsje, in tik ob bregu lazijo počasni raki koščaki, sivi kakor blatno, algasto kamenje na dnu vode.

Sam ne vem, zakaj sem začel premišljevali o otroških letih. Morda zato, ker najdem samo v njih tako svojo podobo, da mi ni treba zardevati ob njej, ne trepetati pred njo, morda zato, ker je bila velika kmečka peč ena mojih velikih otroških sanj. Peč in pravljice! Ko sem bil še zelo majhen, me je pestovala stara teta na kolenih in še zdaj se živo spominjam, da mi je pripovedovala tudi o peči. Ne morem se več spomniti

njenih besed, toda morale so bili zelo lepe, kajti vzbudile so mi živo hrepenenje po teh nebesih sredi hiše. Peč se mi je zdela ko prav poseben, le malokomu podeljen svet. Divjo radost sem občutil, ko sem smel v kmečki gostilni prvokrat zlesti za peč, kjer so prenočevali hlapci in berači. Vem, da je visela ob njej velika ura, in ko sem sedel v zapečku, sem gledal velike kazalce, ki so počasi krožili preko zlatih in rdečih rož na številčnici. Prinesli so mi mleka v lončeni skledici ter kos kruha, in ta vonj kadečega se, pravkar zavrelega mleka mi je odslej neločljivo povezan s podobo peči. Vonj mleka in pregrelih cunj.

Da, in vonj pečenih jabolk!

Pekli smo jih v votlih pečnicah; v vsako smo vtaknili po eno kakor kolačke v modlice. Čez čas je zadušalo po vsej hiši. Jabolka so se začela mediti, postala so rjavorumeni in mehka kakor maslo. Nato so se napela, da so se zasvetila, kakor bi jih namazal z mastjo. Čez čas je bilo slišati, kot bi kdo z iglo prebadal mehurček za mehurčkom – jabolka so pokala; penast sok se je pocedil po zelenih pečnicah in sadovi so se nagubali kakor obrazi starih mater. Ko so bila pečena, so prijetno pekla v roke in bila lepljiva kakor med.

Potem še vem, kako smo nekoč obiskali bolno staro. Ko sem tudi pri njej zlezal za peč – kajti moja nepremagljiva slabost je bila, da sem v vsaki kmečki hiši najprej zlezal za peč! – sem našel na njej veliko skledo, polno zlatorjave čobodre, po kateri so plavale smrekove iglice in luske storžev. Povedali so mi, da je v skledi namočena smola, kar daje dober, po smrekovem gozdu dišeč zrak. To menda bolni starki zelo dobro dene in ji bo pomagalo k zdravju . . . Toda žena je kljub temu umrla. Tako suha je bila, da ji je bila koža rumena in prosojna kakor napihnjen mehur in oči so ji bile tako svetle, da sem se v strahu spraševal, če so resnično njene. Nenehoma je kašljala in v njenem obrazu skoraj ni bilo videti ustnic; zavihale so se ji nekam navznoter med brezzobe čeljusti. In nekêga dne, so mi pravili, si je nenadoma zaželela, da bi zlezla za peč, kjer je bila preždeli pol starosti. "Saj bom kmalu zdrava," je rekla. Ko pa je tako sedela v zapečku ter sukala med prsti rožni venec, je nenadoma zahropila in povsila glavo . . . Tako se je poslovila od vsega, tako hitro, da so ji komaj še utegnili prižgati svečo.

Odslej sem se nekaj časa kmečke peči bal. Vedno mi je vstajala v očeh podoba hropeče starke, ki je bila morda še strašnejša zato, ker je nisem videl sam umirati, temveč sem si njeno smrt obnovil v najstrašnejši obliki. Najbrž je umrla čisto mirno in lepo, kakor umirajo vse stare, dogorele žene, meni pa se je tisto predsmrtno hropenje zdelo podobno rjoventu krave, ki so jo nekoč pobili v planini, ker je bila padla v prepad ter si polomila noge. In nehoti zaživim v

zgodbah o strahovih, kajti tudi te so neločljivo združene s pečjo in mrakom.

Za pečjo je poseben raj za otroke, še lepši, kot je poleti kovačev pod. Škarjice brusit se za pečjo ne moreš igrati, tudi loviti in skrivati se ne moreš, lahko pa se frnikulaš, če izdolbeš s pipcem jamico v skril na vrhu peči; lahko se greš trgovino, rezljaš konjičke ali postavljaš hišo iz polen ter pestuješ mačko ali punčko iz cunj; tudi pretepaš se lahko ter napadaš trdnjavo – zato je peč kakor nalašč, zlasti če ni starejših doma! – in se obmetuješ s storži, ki jih najdeš v lopi za hlevom med listjem. Najlepše pa je, kadar se stisneš v kot, si objameš noge, pritisneš trdo brado med kolena – ter se pogovarjaš.

Pogovarjanje na peči! – kajne, moj dobri Ivan s Klanca, saj se še spominjaš. Tudi ti si poznal te sanje in posvečenost večernih ur, bolje kakor jaz. Samega angela božjega si slišal in o veliki noči ti je pel . . . Razumem tvoj otroški strah, morda strah pred trpkim razkritjem, ko si zapisal: "Ne vem, če se otroci po naših krajih še pogovarjajo?" Moj ljubi, še se pogovarjajo in bodo se, dokler bodo otroci še o t r o c i – saj me razumeš, dokler bodo čutili, da smo si bratje in sestre in dokler bodo verovali v Miklavža in veliko noč . . .

Tako smo sedeli za pečjo po cele večere. Drug drugega nismo pogledali, da bi se nam morda ne zmedle sanje ob tujih očeh, ter se pogovarjali o vsem mogočem in nemogočem. Gradov smo pozidali, da bi jih moral biti poln že ves svet, ko bi ne bili sanjski, vse gore smo hoteli prestaviti, zakleto grofično smo reševali in zmaje pobijali – takole pod večer, ko je počasi, počasi drsel mrak nad vas in smo se že naveličali sankati in kepati. Čim bolj so bile te zgodbe izmišljene, tem bolj so nam bile resnične. In obsel nas je strah, oči so nam strmele, lasje so nam vstajali, toda sladka groza nas je spreletavala po vsem telesu ter nas silila, da smo si pripovedovali vedno strahotnejše zgodbe o oživelih mrličih in vsakovrstnih pošastih ter roparjih. Toda vse je prekašala moja zgodba o hudobni čarovnici – uboga starka, v kaj si se spremenila v moji domišljiji, Bog ti daj nebesa! – ki je umirala na peči ter pred smrtjo tulila kakor ranjena krava . . . Zgodilo se je – in ne enkrat – da je začela Ančka nenadoma jokati; skrila si je obraz v dlani in jokala, da se ji je stresalo vse telo. "Če me je pa tako strah . . ." je rekla.

Mislím, da smo vsi ljudje precej podobno uglaseni, vsaj otroci. Včasih mi je bilo v največji užitek, da sem v cerkvi zlezal na kor. Tam me niso mikale samo orgle: še mnogo lepše je bilo gledati skozi ograjo v cerkev, kjer so ti bili vsi oltarji tako blizu, da bi jih lahko z roko dosegel. Tam vidiš, da imajo svetniki prašne kape in da je pajek sveti Marjeti spletel pod

nosom srebrne brke ter angelčkom zamrežil vse peruti. Vsa cerkev se čisto spremeni. Ljudje so čudno scvrknjeni in smešni. In podoben občutek se me je polasčal tudi na peči. Tako lepo kakor v cerkvi seveda ni bilo, toda človek vendar ne more sleherno uro zlestiti na kor in poleg tega še trepetati, da ga bo sitni cerkovnik za ušesa . . . In na koro te zebe, na peči pa je toplo in lahko ležeš na trebuh. Z rokami se moreš dotakniti stropa ter zazibati svetilko in pri tem imaš občutek, da si zelo velik, mnogo večji od ubogih ljudi v izbi. Okna se nekam znižajo; skozi njih vidiš samo spodnjo polovico dreves in gredice pod oknom, ki jih sicer iz hiše ne vidiš. Tudi človeške kretnje so nekam daljše ko po navadi in glasovi odmevajo od stropa tik nad tvojim ušesom . . .

Res, kadar mislim na vse to, zavidam kmečkim otrokom, ki so smeli mladost preživeti na peči . . . Pri tem pozabim na težave njih otroštva, ki ni bilo

kakor moje blagoslovljeno z brezdeljem in belim kruhom. Toda zavidam jim peč, pa tudi pašnike in njive in potok za vasjo. In vendar vem, da bi ti otroci radi menjali z menoj, toda najbrž le za dan ali dva, potem pa bi spet zahrepeneli po svojem težkem svetu, po živini in travniku ter po črnem kruhu domače mize in blagoslovu domačega križa. Ne, za steklene kroglice bi ne prodali zvestobe do zemlje . . .

Peč je vedno toplejša. Dež se je spremenil v zveneče šumenje, ki napolnjuje prostor in čas.

Polasča se me občutek domačnosti. Barve izginjajo. Mrak prerasča vse kot bodečija poseko.

Bivanje postaja težko in slovesno kakor obredi velikega tedna.

Ura tiho bije in pozdravlja večer.

O, peč, maternica našega vsakdanjega kruha, nocoj se ne bom več odtrgal od tebe!

Piran

Najti samega sebe

DR. ANTON TRSTENJAK

ZAGOVORNIKI nove podobe zakonskega življenja poudarjajo, da mora vsak v zakonu najti najprej samega sebe, šele potem lahko "najde" tudi partnerja in raste z njim v harmonično skupnost. To se pravi: vsak mora vzgojiti sam sebe, šele potem lahko prispeva tudi k celoti zakona.

Zato je docela napačno, če si mož vzame mlado dekle z namenom, da si jo bo "po svoje" prilagodil; ali če se dekle poroči s fantom, da ga bo "vzgojila". Eden kakor drugi pri tem nehote misli drugemu vzeti njegov "jaz", njegovo identičnost in samostojnost, čeprav ima pri tem morda najplemenitejše namene. Izkušnja uči, da so taki zakonci redno razočarani: takšna prevzgoja partnerja ne uspe (razen, da naredi-

mo iz njega lutko), pride do hudih trenj in nesoglasij, večkrat celo do ločitve.

Tu veljajo nekatera zlata navodila prav za zakone današnjih dni. Pustite svojega zakonskega tovariša takšnega, kakršen je. Če vam ni po volji, ga raje ne jemljite. Vedite pa: vsakdo ima lastnosti, ki utegnejo biti drugemu (npr. nam) zoprne in mu gredo na živce; tudi mi jih imamo. Vsakdo pa se tudi brani, da bi ga kar tako krtačili, kakor da je prah samo v njegovi obleki. Vsakdo naj raje prej krtači svojo obleko; to bo dalo partnerju pobudo, da bo opazil prah tudi na svoji.

Ne ponižujte svojega partnerja z nepotrebno kritiko, marveč ga raje vzpodbujajte s pohvalo; zelo se

ogiblajte ljudi, ki ponižujejo s kritiko bodisi vaš "jaz" bodisi vašega zakonskega druga.

Ne silite ga, da se v obleki in frizuri ravna po vašem okusu; pohvalite njegov okus, četudi ni najboljši. Naj bo vsaj v nekaterih stvareh res sam svoj, identičen, ne pa samo odsev svojega (močnejšega) zakonskega partnerja.

Pustite vašemu zakonskemu tovarišu nedotaknjena zunanja znamenja (simbole) njegove neodvisnosti ali samostojnosti, pa četudi so na videz še tako brez pomena: kotiček ali stolček, kamor se najraje umakne, nekaj zasebne blagajne od določenih dohodkov, neodprta pisemska pošta ipd. Sicer pa: čim bolj bo notranje samostojen, tem manj bo imel potrebe po takih simbolih.

Pomagajte mu, da se bo vedno zavestneje ravnal po vodilnih nagibih, ki ga delajo in ohranjajo samostojnega, ker bo tako tudi bolj zadovoljen z vami in bo lažje prenašal vašo samostojnost in njene posebnosti. Te

vodilne ideje mu bodo tudi usmerjale njegove načrte in cilje, ki si jih bo zastavljal kot nalogo, da jo izpolni v svojem življenju.

Ustvarite si dom, ki bo sporazumno ustrezal željam in okusu obeh. Saj žena je navadno prikrajšana že v tem, da mora opustiti svoje deklško ime; naj žrtvuje še svoj okus pri opremljanju stanovanja? Saj mora v njem prebiti in pregarati vendarle večino življenja. Ne ozirajte se na mnenje in modo drugih. Bodita samosvoja!

Dovolite svojemu partnerju toliko svobode, da lahko gresta ločeno vsak zase ne le na službeno potovanje, temveč tudi na počitnice. Če bi pa vzbujalo to strah in ljubosumnost, je to znak, da v vašem razmerju že nekaj ni v redu. Vedite pa, da če sta zakonca še tako navezana drug na drugega, si včasih vendarle zaradi utrujenosti želi eden kakor drug, da bi bil nekaj časa popolnoma sam. To nikakor ni izraz sebičnosti, marveč rast samostojne osebnosti, ki je v odnosu do drugega vedno bolj velikodušna.

Del likovne razstave verske vsebine, ki jo je priredilo naše versko središče v Sydneyu ob zaključku Marijinega leta.

... Nikoli se nisem sramoval svojega slovenstva. Vedno sem bil s ponosom Slovenec, ponosen tudi na slovanstvo, na to, da prihajam iz Srednje Evrope, ki ima svojsko kulturo. Zame je pot iz Slovenije v Avstrijo ali Furlanijo silno kratka, tako zemljepisno kot kulturno. Dosti večja je razlika med Slovenijo in Anglijo, zato tudi z drugimi angleško govorečimi deželami, kot sta Kanada in Avstralija. — Nikoli nisem skrival, kaj sem, bil pa sem tudi dovolj mlad, da sem se prilagodil raznim razmeram. Pri tem mi je pomagala tudi nekakšna samozavest, ki jo ima vsak, če jo seveda hoče imeti. Imel sem probleme, ker nisem bil rojen v Kanadi, a ravno to me je bogatilo. Preko tega sem odkril v sebi neko občutljivost, odpornost, ki ne bi vedel zanjo, če teh problemov ne bi bilo. . .

/Nadškof A. Ambrožič v razgovoru za slovensko oddajo radia 3EA/

NAŠ VISOKI GOST — nadškof dr. Alojzij Ambrožič je zaključil svoj avstralski obisk v ponedeljek, dne 8. avgusta. Ta dan smo ga spremili na sydneyjsko mednarodno letališče ter se poslovili. Odpotoval je preko Nove Zelandije proti svoji kanadski domovini.

To je bil že drugi obisk dr. Ambrožiča v Avstraliji. Prvič je bil med nami v decembru leta 1972. Takrat seveda še ni bil škof, ampak profesor svetega pisma na torontski teološki fakulteti. Namen njegovega obiska je bil, da še enkrat vidi ter se poslovi od težko bolnega strica patra Bernarda, ki je nato naslednje leto umrl. Dr. Ambrožič je bil pripravljen priti tudi na stričev pogreb. Ko pa je p. Bernard pred smrtjo zvedel za ta namen, je svojemu nečaku odsvetoval prihod, češ: saj sva se že živa videla in pogovorila, kaj me boš tako daleč hodil gledat mrtvega ...

Dr. Ambrožič je od tedaj z velikimi koraki napredoval k vse večjim odgovornostim v veliki torontski nadškofiji. Od teološkega profesorja se je povzpel do dekana teološke fakultete in bil leta 1976 posvečen v pomožnega škofa z nalogo skrbeti za novonaseljence raznih narodnosti. Leta 1986 je postal nadškof — pomočnik s pravico nasledstva. Od tedaj ima na ramenih še veliko več skrbi in odgovornosti. Prav zato nam ni mogel posvetiti več časa za svoj obisk med nami. Za pot med nas je porabil svoje počitnice in veseli smo, da se je sploh odzval vabilu.

Ko smo ga v petek 22. julija pričakali na sydneyjskem letališču, je bila njegova prva postaja že na poti proti Merrylandsu — grob pokojnega strica p. Bernarda na pokopališču v Rookwoodu. Petnajst let je že letos od stričeve smrti, R.I.P.

Prvo javno srečanje z našimi rojaki je imel nadškof ob blagoslovitvi novega Doma Slovenskega društva Sydney v Wetherill Parku, na soboto 23. julija popoldne. Isti dan zvečer je maševal rojakom v Wollongongu, v slovenski cerkvi Vseh svetnikov. Pred mašo sta ga pozdravili v narodni noši s pristrčno dobrodošlico in slovenskim šopkom rodni sestri Leoni in Vanessa Marinjč.

Naslednji dan, v nedeljo 24. julija, je bila pri Svetem Rafaelu v Merrylandsu slovesnost svete birmе, ko je 24 naših deklet in fantov prejelo zakrament potrjenja. Pred mašo so ga v imenu birmancev pozdravile Bracarjeve deklice Michelle, Julie in Natalie, v imenu naše skupnosti pa naš akolit Tone Šajn. — Isti dan zvečer je bil nadškof že v Canberri, kjer je v Red Hillu opravil sveto mašo za canberrske rojake, ki so se zbrali v lepem številu. Pred mašo ga je v imenu skupnosti pozdravil Janez Černe. S p. Cirilom sva z nadškofom somaševala. Po maši je bilo srečanje z rojaki in večerja v dvorani canberrskega Slovensko-avstralskega društva.

Naslednji dan, v ponedeljek 25. julija, je Cvetko

Sr. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478

Falež nadškofu razkazal zanimivosti prestolnega mesta, predvsem novi parlament in kar je bilo novega po nadškofovem prvem obisku leta 1972. V torek 26. julija najdemo našega gosta zopet med nami v Merrylandsu, kjer je zvečer ob lepi udeležbi opravil mašo zadušnico za pokojnega strica p. Bernarda. Z nadškofom je poleg obeh sydneyjskih patrov maševal tudi p. Bazilij iz Melbournea.

V sredo je imel nadškof več vljudnostnih obiskov — pri našem krajevnem škofu Bedi Heatherju (škof v Parramatti), pri sydneyjskem kardinalu in metropolitu Clancyju, na Waverley v frančiškanski provincialni kuriji — spotoma pa si je ogledal tudi nekatere zanimivosti Sydneya.

V četrtek (28. julija) je p. Bazilij odpeljal nadškofa Ambrožiča proti Viktoriji in tako boste o njegovi nadaljni poti brali med poročili iz Melbournea in Adelaide.

IMMIGRATION SUNDAY bomo v Sydneyu letos praznovali na nedeljo 28. avgusta. Odgovorni v Cerkvi so se odločili, naj bo način praznovanja drugačen kot prejšnja leta. Namesto skupne maše v sydneyjski stolnici bodo svete maše po farah. Vse pa naj nazorno pokažejo, da sestavljajo Cerkev številne narodnosti, kulture in jeziki. Pri maši te nedelje naj bi prišli do izraza tisti jeziki, ki so sestavni del govora dotične župnije. To naj bo vidno pri branju beril, napovedovanju prošenj in podobnim sodelovanjem raznih narodnosti. Svoj poudarek praznovanju bo dalo tudi posebno pismo, ki ga bo napisal škof, odgovoren za emigracijsko vprašanje v avstralski Cerkvi.

LETOŠNJI vseavstralski MLADINSKI KONCERT je oddaljen le še nekaj tednov. Prijave prihajajo vse prepočasi, zato nujno prosimo skupine in posameznike, da store to nemudoma. Datum koncerta je sobota

Nadžkof
Ambrožič
med
blagoslovom
novega Doma
Slovenskega
društva
Sydney,
Wetherill
Park,
v soboto
23. julija 1988.
Na odru
je tudi
oktet S.D.S.,
ki ga vodi
Jože Urbas.

1. oktobra, kraj pa R. S. L. klub, Woonona/Bulli, 455 Princes Highway, Woonona (Wollongong), NSW

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo v nedeljo 28. avgusta, 11. septembra in 25. septembra ob petih popoldne v slovenski cerkvi Vseh svetnikov v Figtree. Eno uro pred mašo — torej ob štirih — je pevka vaja tamkajšnjega mladinskega zbora "Zlati glas", ki se pripravlja za nastop na mladinskem koncertu.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 18. septembra ob 10.30 dopoldne. Pred mašo prilika za zakrament sprave.

NEWCASTLE pride za slovensko mašo spet na vrsto v nedeljo 30. oktobra ob šesti uri zvečer v Hamiltonu. Pred mašo prilika za spoved, po maši pa srečanje pri čajanki v dvorani.

OČETOVSKI DAN bomo praznovali na nedeljo 4. septembra. Pri maši se bomo spomnili vseh naših živih in pokojnih očetov. Sledil bo piknik v dvorani. Za delo in postrežbo naprošamo žene vseh treh delovnih skupin. Tozadevni sestanek bo zadnjo nedeljo v avgustu.

PRAZNOVANJE našega žegnjanja in zakonskih jubilejev bomo imeli v nedeljo 25. septembra pri sveti maši ob pol desetih. Za delo je tokrat na vrsti tretja delovna skupina.

PRVO OBHAJILO bo pri Sv. Rafaelu v nedeljo dne 11. septembra. Vabimo tudi vse slovenske otroke, ki so v tem času prejeli prvo sveto obhajilo v avstralskih župnijah, da se za to slovesnost pridružijo našim prvoobhajancem.

METKA ŠKERJANC je po imenu znana našim ro-

jakom v Sydneyu. Že od lanskega leta zbiramo tudi pri nas zanjo denarna sredstva, da bi si mogla nabaviti dihalni aparat iz Francije, ki bi ji omogočil izhod na sonce in zrak. Dosedanji aparat ji tega ne nudi in mora biti neprestano na postelji v sobi. Upokojenec Maks Furlan iz Warrawonga je daroval v ta namen mecenski dar 1500 dolarjev, gospa Olga Saulig iz Lakemba pa je zbrala pri sosedih, sodelavcih in prijateljih vsoto, ki se približuje gornji. Ta gospa je bila nedavno v domovini ter je dvakrat obiskala bolno Metko. Zagotavlja nas, da je dekle res potrebno in vredno naše pomoči. Zato se znova obračamo na naše rojake, naj podprejo to akcijo. Metka pravi v pismu, da ji manjka še 4000 dolarjev (ameriških), pa bo lahko nabavila iz Francije potreben aparat. Vsak dar je dobrodošel. Lahko ga pošljete nam, da ga posredujemo dalje, ali pa s čekom (v devizah) naravnost na naslov: Metka Škerjanc, Hudo 36, 61235 Radomlje, Slovenija, Jugoslavija.

Metka tudi naproša rojake, naj ji kaj pišejo, saj je vsake pošte zelo vesela in ji krajša njene ure osamelosti. Tudi njeni starši in sestra, ki skrbijo zanjo 24 ur na dan, vam bodo za vsako pomoč hvaležni.

STOJNICA v Merrylandsu bo spet na vrsti v sredo 7. septembra. Spet se vam priporočamo za primerne predmete v dobrem in uporabnem stanju, za pecivo in cvetje. Obleke pa imamo za enkrat dovolj.

POGREŠAN je že delj časa MARJAN ROJ. Če bo sam to bral ali pa kdo kaj ve o njem, naj sporoči Jožetu Crkveniču, Canberra, telefon 062-544-376.

POROKE — Valentin Kalan, Mona Vale. Rojen in krščen v Argentini kot sin Jerneja in Terezije r. Jenko, ter Celestina Klaudya Fabian, Mona Vale, rojena

v Sydneyu, krščena v Narrabeen, hčerka Slavka in Pavle Fabian. Priči sta bila Robert Fabian in Marjetica Bolko. — Pri poročni maši, 6. avgusta, sta somaševala tudi Fr. Eddy Sedevec in Fr. Carol Grew.

Jožef Vičič, Croydon Park, rojen v vasi Soze, krščen v Ilirski Bistrici kot sin Jožefa in Silvestre r. Rohli, in **Jenny Muha**, Croydon Park, rojena v Sydneyu in krščena v Enfieldu kot hčerka Antona in Romane r. Pecman. Priči sta bila Boris Muha in Karen Leanne Best. — Med poročno mašo v Enfieldu, v nedeljo dne 7. avgusta 1988.

Obema paroma naše iskrene čestitke in želje za obilni božji blagoslov v obeh zakonih.

POKOJNI — Dne 14. julija letos je v bolnišnici v Manly (Sydney) umrl rojak **VILJEM SKOK**. Rojen je bil v vasi Cerovo (Goriška Brda) dne 24. aprila 1936. Že nekaj mesecev je bolehal in iskal zdravlja v bolnišnici. Pred smrtjo je prejel s svete zakramente in tako pripravljen zapustil ta svet. Pokojni je prišel v Avstralijo verjetno leta 1957. Živel je v Harbordu, poročen z Rafalino r. Esposito, po rodu iz Kalabrije. Poleg nje zapušča sina Jožefa in tudi brata Alojza, ki živi v Warriewoodu. Pogrebna maša je bila v sredo, 20. julija, v farni cerkvi okraja Harbord, pokopan pa je bil na pokopališču v Frenchs Forest.

Dne 21. julija 1988 pa je v Cabramatti (Sydney) umrl rojak **FELIKS ZNIDARŠIČ**. Rojen je bil 30. avgusta 1913 v vasi Podlož (Stari trg pri Ložu). V Avstralijo je prišel leta 1952. Pred leti je bil zaposlen pri gradnji hidrocentrale v Snowy Mountains, pozneje pri sekanju dreves, nato pa na žagi. Zadnjih petnajst

Vabljeni ste
na ŠTIRINAJSTI

MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč,
ki bo letos prvič v WOLLONGONGU, NSW,
R. S. L. Club, Woonona/Bulli,
455 Princes Highway, Woonona,
v soboto 1. OKT., ob štirih popoldne.

Pestri nastopi slovenske mladine
v glasbi, petju in plesu,
po koncertu pa zabava s plesom.

Vstopnina za odrasle šest dolarjev,
za upokoence in mladince pa štiri.

let je živel kot upokojenec v Cabramatti. Feliks ni bil poročen in tudi ni imel sorodnikov v Avstraliji. Imel pa je rad otroke in jih je z veseljem obdaroval. — V sredo 27. julija je bila pogrebna maša v farni cerkvi sv. Benedikta v Smithfieldu, sledila je upepelitev v Pinegrove krematoriju.

Iskreno sožalje vsem sorodnikom in znancem obeh pokojnih. Spominjamo se ju v svojih molitvah!

P. VALERIJAN

MOJ JEZIK

Moj jezik je slovenska govorica,
ki z njo me je dojila ljuba mati;
v tej govorici sem učil se brati,
spoznaval, kaj je laž in kaj resnica.

Moj jezik so Brižinski spomeniki,
so Trubar, Dalmatin in Čop, Prešeren,
ki njih zaklad besed je neizmeren:
v njih so molitve in brezbožni vzkliki.

(Avtor je ta sonet prebral na protestnem literarnem večeru Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani 27. jul. 1988)

In ko po ulicah Ljubljane, mesta,
trdó izkušenega v zgodovini,
zdaj vnovič pljuska živi val protesta,

se širi po slovenski domovini,
bodrim vas v zvoku mile govorice,
ki se bojuje v znamenju pravice.

RADO BORDON

IZPOD TRIGLAVA

UVODNIK prejšnje številke MISLI – besede nadškofa dr. Šuštarja – in urednikov dodatek sta bralce seznanila o položaju v domovini, kjer je z aretacijo štirih (saj so trem dodali še Zavrla kot četrtega) bila postavljena pod vprašaj narodova svoboda in samostojnost. Vsi štirje so prišli pred vojaško sodišče in sodba je potekala v Ljubljani od četrtega 21. julija do srede 27. julija in to v neslovenskem jeziku. Med časom razprave se je pred poslopjem vojaškega sodišča na Roški zbrala velika množica ljudstva. Vsakih nekaj minut se je menjala civilna straža ob velikem transparentu z napisom "Svoboda narodu!" Na večjem plakatu pa je bilo zapisano: "Vsa demokratična slovenska javnost na zatožni klopi!" Posamezniki in skupine so prinesli šopke rož. Sredi cvetja je igralec in pesnik Tone Kuntner, ki se je ravno vrnil iz Avstralije, položil angleški prevod svoje pesniške zbirke (My House), izdane v Sydneyu. Posvetilo v njej se je glasilo: "Za Janšo, Tasića, Borštnerja in Zavrla v svojem imenu in imenu avstralskih Slovencev".

Vojaško sodišče je zaključilo sodni postopek in izreklo kazni: Ivan Borštner je dobil štiri leta, Janez Janša in Franci Zavrl vsak po eno leto in pol, David Tasić pa pet mesecev.

Sodni postopek se je pričel zaradi suma, da obstoji kaznivo dejanje izdaje vojaške tajnosti. V teku postopka, ki je bil že sam zelo nejasen, je prišlo do dodatnih obtožb, ki so vse skupaj postavile še v večjo nejasnost. Zaradi odločitve Vojaškega sodišča, naj postopek poteka v "srbohrvaščini", so se stvari še veliko bolj zapletle kot so pričakovali. Prav zaradi jezika je prišlo do velikih protestov s strani najrazličnejših organizacij. Končno se je oglasilo še predsedstvo Slovenije in zaprosilo predsedstvo SFRJ, naj zagotovi spoštovanje ustavnosti in zakonitosti sodnega postopka. Dobilo je odgovor, da je odločba vojaškega sodišča ustavna in zakonita. Predsedstvo Slovenije je po ponovnem razpravljanju ugotovilo, da zvezno predsedstvo pri odločanju ni upoštevalo vseh tozadevnih določil ustave SFRJ in tudi ne ustave republike Slovenije. (Ta v drugem odstavku 212. člena določa, da vsi državni organi in drugi organi, samoupravne organizacije, skupnosti in posamezniki, ki opravljajo družbeno službo na območju SR Slovenije, poslujejo v slovenskem jeziku.) Ni šlo za to, da se imajo obtoženci pravico braniti v svojem jeziku – to jim je bilo zagotovljeno s prevajalcem. A z vztrajanjem vojaškega so-

dišča pri "srbohrvaščini" je bila kršena suverenost in enakopravnost slovenskega naroda in to je dvignilo slovensko ljudstvo kot še nikoli po vojni.

V OKVIRU protestnih večerov, ki jih je organiziralo Društvo slovenskih pisateljev, sta pesnika Tone Kuntner in naš canberrski rojak Bert Pribac predstavila slovensko literaturo v Avstraliji. Ti protestni večeri so bili v podporo štirim obtožencem, ki so čakali obravnavo pred vojaškim sodiščem.

VELIKA ONESNAŽENOST zraka je kriva, da je v Sloveniji ogroženih že 54 odstotkov gozdov. Tovarne in drugi onesnaževalci vsako leto izbruhajo v ozračje okrog 250 tisoč ton žveplovega dioksida, 85 tisoč ton dušikovih oksidov, 110 tisoč ton vodikov, 160 tisoč ton ogljikovega monoksida in 60 tisoč ton dima. Kaj je po taki statistiki čudno, da počasi pa gotovo vse umira?

NA VELIKI PLANINI nad Kamniško Bistrico, ki je priljubljena izletna točka, so zgradili novo kapelo. V nedeljo 7. avgusta jo je blagoslovil nadškof Šuštar. Slovesnost se je pričela pri Sv. Primožu nad Kamnikom, od koder so se romarji med petjem litanij zvrstili v procesijo s sliko Marije Snežne, kateri je nova kapela posvečena. Maše bodo v kapeli vse nedelje v avgustu in septembru, vse do konca pašne sezone.

SLOVENSKI PLANINCI so že pred zadnjo vojno začeli zbirati dokumentarno gradivo, fotografije in razne muzejske predmete za planinski muzej. Željo, da bi Ljubljana poleg drugih zbirk dobila tudi ta muzej, je zatrla druga svetovna vojna. Po dolgem času pa je zamisel končno le oživela. Zdaj si Planinska zveza Slovenije skupno z ljubljanskim Mestnim muzejem prizadeva, da bi v Ljubljani do leta 1993, ko bomo obhajali stoletnico ustanovitve Slovenskega planinskega društva, pripravili za ogled stalno planinsko muzejsko zbirko. Svoje prostore naj bi dobila v jugovzhodnem delu pritličja Zoisove palače na Bregu, iz katerih odhaja dosedanjí najemnik.

Zoisova palača sama je znamenito poslopje stare Ljubljane zaradi prosvetlenske in kulturne dejavnosti Žige Zoisa in njegovega prijateljskega kroga. Zois je zaslužen tudi kot meceni, ki je spodbujal raziskovanje bohinjskih gora. Bil je tudi pobudnik in organizator prvega vzpona štirih mož iz Bohinja na vrh Triglava v letu 1778.

V NOVI GORICI je v zadnjem tednu prejšnjega meseca potekala prva računalniška olimpijada, na kateri so se srečali tekmovalci iz raznih držav. Namen srečanja pravzaprav ni bilo tekmovanje, ampak izpopolnjevanje v znanju programiranja v raznih računalniških jezikih (turbo pascal in microsoft basic).

V ČASU NOVIH MAŠ so praznovali tudi zamejski Slovenci. Na Koroškem je bil 3. julija posvečen v duhovnika **Janko Krištof** iz župnije Pliberk. V goriški stolnici pa je goriški nadškof Bommarco posvetil bogoslovca **Karla Bončino** v diakona. To je po desetih letih prvi slovenski diakon, posvečen v goriški nadškofiji.

PRIMORSKA ima letos pet slovenskih zlatomašnikov. V goriški nadškofiji sta **Msgr. G. Cocina**, kano-nik goriške stolne cerkve, in **Msgr. Jože Žorž**, župnik v Štandrežu. Onstran državne meje pa so: **Alojzij Ličien** (živi kot upokojenec na Kapeli pri Novi Gorici). **Dušan Bratina** (župnikuje v Šempetru pri Gorici) in **Jože Petrič**, ki živi v pokoju v domači vasi Vrhpolje.

Tudi rojaki Avstralije jim želijo, da bi še dolgo pomagali obdelovati domači božji vinograd, saj mladih delavcev tako primanjkuje.

PARTIJA NE VLEČE VEČ, trdijo poročila iz domovine. Očitno se kriza, ki je zajela ne le slovensko, ampak vso jugoslovansko družbo, odraža tudi v Zvezi komunistov v vseh republikah, najbolj pa v Sloveniji. Statistika pravi, da je v ZKJ vedno manj intelektualcev, ostajajo pa člani iz manj razvitih okoljev. Inteligenca množično vrača članske izkaznice, mladina pa istočasno ne kaže prav nobene želje po njih. Pač pa poročilo dodaja, da raste uradniški aparat, povezan z oblastjo.

KRAJEVNA SKUPNOST KANAL šteje v treh zaselkih približno 2500 prebivalcev, ki bi se radi zavzeli za poživitev kulturnega in turističnega življenja v tem slikovitem mestecu v dolini Soče. Najprej pa so se morali odločiti, da s samoprispevkom zgradijo nov vodovod. Zaradi gradnje novih stanovanjskih blokov in hiš, širjenja industrije in višanja števila prebivalcev se namreč vedno bolj čuti pomanjkanje pitne vode. Novi vodovod naj bi bil del bodočega novega vodovodnega sistema srednjeoske doline.

TOKRATNI "Turistični nagelj" je ljubljanska TV podelila frančiškanom za kulturno poslanstvo, ki ga opravljajo na Kostanjevici nad Novo Gorico. Vzorno namreč skrbijo za kulturno-zgodovinski spomenik pr-

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Telefon:
359 1179

ve kategorije. Baročna cerkev, samostan z bogato knjižnico in pa grobnica zadnje francoske kraljeve družine Bourbonov so trije izjemni objekti, ki jih frančiškani sami obnavljajo, pripravljajo zanje strokovno in slikovno gradivo ter jih predstavljajo brezplačno številnim obiskovalcem. Vsako leto si ogleda te kulturne in zgodovinske zanimivosti okrog deset tisoč obiskovalcev. V knjigi vpisov je poleg številnih francoskih imen podpisanih tudi mnogo imen obiskovalcev z Japonske, iz ZDA in Avstralije ter vrste evropskih držav. Obiskovalce zlasti zanima kriptna pod samostansko cerkvijo, kjer leži šest članov izgnane francoske kraljeve rodbine, med njimi tudi zadnji francoski kralj Karel X. Pa tudi samostanska knjižnica je zanimiva in velike vrednosti, saj ima deset tisoč tiskov iz 16. in 17. stoletja, 30 dragocenih inkunabul in izvod Bohoričeve slovnice iz leta 1584 z avtorjevim lastnoročnim podpisom. Omembe je vredno, da je v tem samostanu živel in delal znani slovenski jezikoslovec p. Stanislav Škrabec.

POHVALE so vredni slovenski verniki, tako pridno popravljajo farne in podružnične cerkve, saj so nekatere dobesedno dvignili iz razvalin. Veliko žrtvujejo.

V zadnjih letih so obnovili tudi notranjost ljubljanske stolnice s freskami v prezbiteriju in vso pozlato. Zdaj pa so se spravili še na zunanost, saj je sicer tako lepa baročna arhitektura vzbujala že vtis zanemarjenosti. Radi bi jo s pomočjo velikodušnih stolničnih obiskovalcev in drugih vernikov popolnoma prenovili. Oba zvonika s pročeljem sta že obdana z opažem.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

ŽENA V SVETEM PISMU

ŽENA IN MOŽ
/DELITI ŽIVLJENJE Z NEKOM/

V MNOGIH kulturah in narodih so bile žene zapostavljene. Ponekod je tako še danes, zlasti v tretjem svetu, kot radi rečemo. Pa tudi moderna družba je iznašla nove oblike poniževanja žene, ki se jih največkrat niti ne zavedamo; posledice še niso tako očitne ali pa naše oči niso dovolj odprte za to.

Prav zaradi neenakovrednosti in zapostavljanja žene so se od konca 18. stoletja naprej oblikovala razna ženska (feministična) gibanja.

Skrajna oblika ženskega gibanja zahteva, da se odpravi vsako vprašanje o bistvu, naravi, svojevrstnosti, drugačnosti ali različnosti med moškim in žensko. Zavrača poročnost in materinstvo. Zavrača vse "predpisane ženske vloge" in hoče v vsem iskati svojo lastno pot. Išče svojo podobo v "moškem svetu", pri tem pa seveda izgublja ženskost.

Kaj nam o tem pove razodetje? Kako gleda na odnos med spoloma? Mnogi se kar prehitro ustavijo pri Pavlovi misli: "mož je glava ženi" in "žene naj bodo svojim možem podložne". Ta misel pa je dosti starejša. Ob začetku stvarjenja je bilo vse dobro in prav dobro. S prvim grehom pa so se stvari spremenile (prim. 1 Mz 2 - 3). Prizadeto je bilo tudi razmerje med spoloma in položaj žene. "Po svojem možu boš hrepnela, on pa bo gospodoval nad teboj," se je glasila obsodba. Vendar svetopisemska beseda o odnosu moža in žene s tem še ni dorečena.

Stvarnik se svojemu prvotnemu namenu ni kar odpovedal. Odločil se je, da bo človeštvu poslal odrešnika in novo Evo - Marijo. Zato na prvotni odnos med spoloma ne smemo kar pozabiti.

Pisec pripovedi o stvarjenju nam slikovito prikaže, kako je vse skupaj potekalo. Če dodamo še malo domišljije, kar vidimo Boga in človeka, kako se skupaj sprehajata po rajskem vrtu, kako človek daje imena živim bitjem in kako Bog skuša najti kaj njemu pri-

mernega. Prvi človek občuduje vse ustvarjeno, ne najde pa pravega bitja, s katerim bi lahko delil življenje. Nato mu Bog pošlje spanje, mu vzame rebro in iz tega napravi ženo. Ko mož zagleda ženo, prepozna v njej nekaj sebi enakega.

Nemški teolog K. Lehmann o tej prvotni podobi človeka razmišlja nekako takole: Moški in ženska sta enakovredni osebi. Kot osebi sta v neposrednem odnosu do Boga in oba sta deležna bogopodobnosti. Po opisu stvarjenja je mož ustvarjen prej, a to mu ne daje nobene prednosti. Mož ne more in ne sme z ženo razpolagati; kot on, je tudi ona sad stvariteljskega božjega dejanja. Je božji dar možu, a ne kot sredstvo. Po svoji bogopodobnosti je možu enakovredna; tega pa ne dolguje možu, ampak Bogu.

Človek je ustvarjen po božji podobi in je oseba. Vendar pa človek obstaja v "dveh izdajah", v dveh spolih. Kot moški in ženska se med seboj razlikujeta, nista pa zaprta vase. Naravnana sta drug na drugega, na medsebojno dopolnjevanje.

Medsebojna naravnost moža in žene pride najbolj do izraza v zakonu. Ni pa to edina možnost. Vendar moramo imeti pred očmi, da je npr. žena najprej oseba: to presega vlogo matere ali device, prijateljice ali neveste.

Ideal povezanosti moža in žene je nakazan že takoj

GLAS mojega ljube-
Skače čez gore, poska-
Moj ljubi je podoben
Glej, že stoji za našim
Moj ljubi spregovori in
Vstani, prijateljica moj-
Moj ljubi je moj in jaz
On mi pravi: Deni me

Zakaj močna kakor sm-
njeni žari so žari ognja
Velike vode ne morejo

lej ga, prihaja!
bez griče.
ali mlademu jelenu.
m, gleda skozi okno, oprezuje skozi omrežje.
reče:
joja lepa, in pridi!
njegova.
or pečat na svoje srce,
kakor pečat na svojo roko!
ljubezen,
trdna kakor podzemlje njena gorečnost;
ni plameni Gospodovi plameni.
gesiti ljubezni in je ne poplaviti reke.

Vp 2, 8-10. 16; 8, 6-7

ob stvarjenju: "bosta eno telo". Greh naredi zmedo tudi na tem področju, zato na mnogih mestih stare in nove zaveze beremo o podrejenosti žene. Možu je pripisana pomembnejša vloga, četudi se ženi nikoli ne odreka spoštovanja. Ženitni list napišejo moški.

Nova zaveza da ženi spet njeno pravo vrednost. Biti "eno v Kristusu" odstrani vsa razlikovanja med možem in ženo. Biti v Kristusu pomeni živeti kot kristjan. Pred Bogom ni več sužnja, ne svobodnega, ne moškega, ne ženske... Bog deli milost vsem brez razlike.

Če se potrudimo, bomo tudi v stari zavezi lahko našli lepe odlomke, ki nam razlagajo odnos med možem in ženo. Poroka Izaka in Rebeke (prim. 1 Mz, 24) nam pove tudi to, da je ljubezen med dvema božji dar. Marsikdaj Bog vodi korake dveh, da se srečata in vzljubita. Izakov služabnik se odpravi, da poišče nevesto svojemu gospodarju. Ve, da ga na tej poti vodi Gospod. Ko najde po posebnem znamenju izvoljenko, odide v hišo njene matere in razloži zakaj je prišel. Rebekini domači spoznajo, da je "Gospod tako doščil". Pokličejo Rebeko in želijo, da se sama odloči. Rečejo ji: "Ali hočeš iti s tem možem?" Ona odgovori: "Pojdem!" Šele po njeni privolitvi so jo odpustili. Svobodna privolitev žene je v judovstvu nekaj nenavadnega, ni pa nepoznana.

Pripoved o poroki Tobija in Sare (prim. Tob 7-8)

Božja beseda

ima v sebi nekaj podobnega kot prejšnji primer. Zanimiva je njuna molitev, predno sta se drug drugemu podarila. "Otroka svetih sva in se ne moreva združiti tako kakor ljudje, ki Boga ne poznajo." Vedela sta, da s tem dejanjem sodelujeta s Stvarnikom, zato sta tudi njega prosila za blagoslov. Vloga enega in drugega je pri tem enako pomembna. Tako kot si delita vse v življenju: radosti in veselje, žalost in trpljenje, delo in razvedrilo, tako si delita tudi svoji telesi. Življenje delita med seboj in od tega "svojega" delita nekomu, ki bo sad njune ljubezni.

O tem medsebojnem dopolnjevanju moža in žene razmišlja Trstenjak takole: Ženski rodovitnosti brez obdarjenosti s strani moške narave manjkajo ustvarjalne življenjske sile. Moška ustvarjalnost pa je brez ženske rodovitnosti jalova in enako zapisana smrti. Ne eden ne drugi v naravi ni odličnejši; vsak ima popolnosti in naloge, ki pa se brez dopolnila v drugem ne morejo popolnoma uresničiti.

Ena od starozaveznih knjig - Visoka pesem - je v celoti posvečena ljubezni med možem in ženo (med nevesto in ženinom). Knjiga govori o čaru ljubezni, hrepenenju in medsebojnem darovanju. Ljubezen, ki se plete med možem in ženo je od Boga blagoslovljena, močnejša od smrti in trdna kakor podzemlje.

Tudi starozavezni vzgojitelj modri Sirah večkrat spregovori o odnosu med možem in ženo. Takole se začne 26. poglavje te knjige: "Srečen mož vrle žene..." Ker pa Sirah le bolj "obdeluje" ženo kakor moža, sta si zakonca našega časa njegove nauke malo priredila:

... in prav tako srečna žena vrlega moža, število njenih let se podvoji!

Pogumna žena razveseljuje svojega moža in enako pogumen mož razveseljuje svojo ženo, v miru izpolnita svoja leta.

Vrta žena je dober delež in vrl mož je dober delež, to je dar, ki ga daje Bog tistim, ki ga ljubijo.

Najsi sta bogata ali uboga, njuni srca sta vedno veseli, njuni obličji zmeraj vedri.

Milina žene razveseljuje njenega moža, moževa pozornost razveseljuje ženo, njena razumnost krepi njegove ude in moževa razumnost je ženi v oporo.

Molčeča žena in mož, ki skrbno pazi na svoje besede, sta dar Gospodov in dobro vzgojena duša se ne da poplačati.

Milina čez milino je sramežljiva žena in nič ne odtehta vzdržne žene.

Enak je mož, ki si ohrani cvet svoje mladosti zdrav in si iz svoje poljane izbere rodovitno njivo, kamor brez skrbi zaseje svoje seme.

Kakor sonce sije na višavah Gospodovih, tako je njuna lepota okras njunega doma.

P. TONE

ZLATOROG

narodni simbol Slovencev

Iz
kanadske
"Slovenske
države"

KDO izmed nas ne pozna znamenite pripovedke o Zlatorogu? Toda kdo obenem tudi ve, da gre v tem primeru za narodni simbol Slovencev? In sicer za enega od mnogih, verjetno celo najlepšega?

Ko je kranjski politik K. Dežman objavil leta 1868 prvič to ljudsko zgodbo iz Trente, še nihče ni slutil, kakšen biser je otel pozabi. Vendar bi zgodba ostala samo ena izmed mnogih, da je ni nemški pesnik R. Baumbach, ki se je dalj časa mudil v Trstu in na Bledu, predelal v nemško pesnitev, vendar z izvirnim imenom "Zlatorog". Ohranil pa je v zgodbi tudi pristno slovensko okolje, z imeni Triglav in Trenta, ter slovensko Špelo, Jakom, Katro ipd. V nemškem kulturnem svetu je pesnitev Zlatorog požela neverjeten uspeh. Zaslovene so Julijske Alpe, iz katerih je prihajala. Naklada pesnitve, ki je izšla prvič leta 1875 v Leipzigu, pa je v več izdajah že na pragu tega stoletja dosegla nad sedemdeset tisoč izvodov, pozneje nad sto tisoč. Že leta 1886 je slovenski pesnik Anton Funtek prevedel nemškega Zlatoroga na mojstrski način v slovenščino, kar je navdušilo slovensko izobraženstvo. Pozneje ga je Anton Aškerc predelal v dramo, J. Abram v ljudsko igro, V. Parma pa v uspešno opero (1920).

Že leta 1885 je izšel tudi češki prevod, leta 1907 poljski, leta 1930 italijanski, leta 1931 lužiško-srbski in leta 1937 tudi srbski. Zlatorog je kot slovenski simbol osvojil kulturni svet Srednje Evrope.

Kar nas tokrat glede te pripovedke zanima, je predvsem simbolika Zlatoroga. Vsi slovenski kritiki so si namreč edini v tem, da segajo prvine v njej daleč nazaj v indoevropski čas. Zgodbe o zlatorogih živalih poznajo namreč vsi narodi, od Evrope do Indije, in pozna jih tudi antični svet.

Zlatoroga žival je glasnik sončnega božanstva. V vseh starih bajkah so rogovi prispodoba sončnih zar-

kov, celo v Svetem pismu (Mojzes ima rogato obličje, kar pomeni, da je razsvetljen). Zlata barva sama pa pomeni sončno svetlobo, tisto prvine, v kateri biva božanstvo. Odtod je zlata simbolika prešla tudi na stare templje, ki so imeli zlate strehe in stropne ter zlatna vrata, kakor je bilo zlato tudi bogoslužno posodje.

Zlatorog pa je beli kozel z zlatimi rogovi. In bela barva je spet barva svetlobe, čistosti in prazničnosti.

Vendar je simbolika Zlatoroga še mnogo zanimivejša, ko pridemo do tistega motiva v njej, v katerem nastopi divji lovec, ki bi rad ustrelil tega zlatorogega kozla, prišel do njegovih zlatih rogov in s tem do bogastev oz. zakladov v gori.

Že iz Indije, Sibirije, antične Grčije in od drugod nam je namreč znan prizor, v katerem bog noči in viharja kot divji lovec strelja na zlatorogo žival (sončno božanstvo ali njegov glasnik).

To je prastara predstava o boju med silami luči in teme, prikazana kot divji lov. In prispodoba tega lova se ponavlja v številnih antičnih zgodbah ter potem v srednjeveških svetniških legendah. Najpogostejše je ta zlatoroga žival vsem poznani jelen, npr. v legendi o svetem Evstahiju, svetem Hubertu, sv. Osvaidu in še kom; jelen, ki se pred lovcem (poznejšim svetnikom) okrene in ima med rogovi križ ali hostijo. S tem spreobrne divjega lovca.

Pri slovenskem simbolu Zlatorogu pa je ta kozmični lov upodobljen v prizoru, v katerem gre trentarski lovec nad zlatorogega belega kozla, strelja nanj in ga zadene. Toda Zlatorog použije čudežno zel in v hipu ozdravi, potem pa sune trentarskega lovca v prepad. Zato, ker si je človek drznil dvigniti prst na sveto žival, pa ta božji maščevalec opustoši še sončne pašnike pod Triglavom, kar pomeni kazen za človeški rod. — Ta prizor nas zelo spominja na atomsko opustošenje, ki grozi človeštvu, ako bo podrlo božje zakone v naravi in med ljudmi ter tako zrušilo skladnost v svetu.

Sijajna je torej ta pripovedka o Zlatorogu, ki je postal naš narodni simbol. Z njim se ne more primerjati niti simbolični ruski medved ali francoski petelin, niti španski bik ali pa angleški lev. Kljub temu je danes ta simbol v sami Sloveniji kaj malo znan. Zaradi pritiska unitarističnih krogov po drugi vojni tam literarnega dela o Zlatorogu niso več izdali. Pa tudi do prevoda v svetovni jezik — angleščino, ali pa najpomembnejši literarni jezik — francoščino, ni več prišlo. Na loga torej, ki jo bo treba še izvršiti.

Premakljivi svečnik

(18.)

Zdravko je bil v zadregi, kako naj to ljudem pojasni in jih pridobi, saj ni hotel ljudi dražiti in delati razdora med njimi in seboj. Dolgo je premišljeval, potem pa je neke nedelje govoril samo o tem. Na začetku pridige je dolgo hodil naokrog, preden se je mogel osredotočiti na bistveno, ko pa se je zbral, je bil jasan, oprijemljivo prepričevalen, da mu ni bilo mogoče v ničemer ugovarjati, vsaj ne z razumom, edino srce bi se mu še lahko nekoliko upiralo.

“Rad bi vam pojasnil, sestre in bratje, zakaj je neka podoba umetniško delo, polno notranje lepote, drugo pa je navaden, recimo obrtniški izdelek brez prave vrednosti.

Razloček je že v tem, kdo in kako jih je izdelal. Vzemite človeka, ki je podobo rezljal dolge dni. Ukvarjal se je z njo dneve in dneve in skušal je lesu ali drugemu materialu izvabiti tiste poteze, ki jih je videl v svoji duši, v svojem srcu. Morda se mu ni popolnoma posrečilo, da bi vse, kar je nosil v svojih mislih in čustvih, mogel prenesti tudi na les, iz katerega je podobo izrezoval, toda nekaj njegove zamisli je v podobi le ostalo in to sedaj sije v nas, ko tako podobo gledamo. Lahko se zgodi, da je taka podoba na videz okorna, da sorazmerja niso po naravi, pa vednar na nek skrivnosten način čutimo, da iz podobe sije duša, da takšna podoba

ni mrtva lutka, temveč ima v sebi življenje. Iz nje sije tudi ljubeča skrb in trud tistega, ki jo je izdelal.

So pa tudi drugačne podobe. Nekdo bi rad zaslužil in brez dolgotrajnega podrobnega dela prišel do denarja. Naredi ali da narediti model ali kalup, recimo lurske Matere božje in s takim kalupom lahko hitro in brez vsakega truda izdela nešteto takih podob. V takih podobah ni duše, tudi ne truda in ljubeče skrbi izdelovalca, saj je šlo samo za to, da jih izdela čim več in čim več proda. Same na sebi so revne in mrtve in da jih bolj privlačile naše oči, jih živo in pisano pobarvajo, da je taka Marija bolj lutki podobna kot živemu človeku. Taka podoba ne more zbujati lepih in pobožnih čustev, ker v njej ni nobenega življenja, je mrtva.

Morda bi si to še lažje pojasnili s primerom: Na televiziji ali pa tudi sicer kjer koli lahko vidimo pobarvane in nalepotičene ženske obraze. Poteze obraza so pravilne, skladne, sklada se tudi barva las in kože, v lepem razmerju so oči in obrvi pa tudi usta, kljub vsemu temu pa nas tak obraz ne prevzame. Ob njem ostanemo brezbrizni, ne nasmehnemo se in ne razjočemo. Ko pa pogledamo obraz katere koli dobre matere, morda je naguban, na prvi hip niti ni privlačen, ko pa se tak obraz na-

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE “MISLI”:

\$81.— Alfred Brežnik; \$43.— Štefanija Smole; \$31.— Edvard Molan; \$20.— Franc Šveb; \$17.— Jože Reholz; \$13.— Frančiška Čebin, Marija Štemberger, Vinko Lavrič, Marijan Potočnik, Alojz Dominko; \$12.— Romana Favier-Zorzut, Marija Vončina, Ivan Mejač; \$10.— Julka Vodopivec; \$9.— Viktor Koblar, Janez Zemljčič; \$8.— Anton Brumen; \$7.— Milka Pongrac, Pavlina Božič, Kristina Car, Jožef Bastalec, Marija Kovačič, Anton Laznik; \$6.— Anton Vozel, Albin Drašček; \$4.50 Ida Ponikvar; \$4.— Angela Biščan, Franc Mautner, Emilija Kregar; \$3.— Ana Kuri, Anton Kraft, Anton Mršnik, Ana Činč, Ivan Horvat, Milan Prešeren, Franc Murko, Vera Pregelj, Karel Barber; \$2.— Franc Plut; \$1.40 Jožica Plaznik; \$1.— Ivanka Domajnko, Jože Šoba, Mihaela Žafran, Otilio Srebrnjč.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$500.— N. N. (Sydney) za p. Miha v Zambiji; \$100.— E. K. B. I. P., Marija Radin; \$10.— Angelca Kostevc (Togo), Marija Oražem (za lačne); \$2.— Marija Boelckey.

Na gorah blizu Sv. Višarji

MATERI TEREZIJI

ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$100.— E. K. B. I. P.; \$50.— Valerija Sedmak, N. N.; \$30.— Marija Kosi; \$20.— Anton Kristan, N. N., Draga Vadjal (namesto cvetja na grob pokojne sestre Vide Vadjal); \$10.— Druž. J. Gosak, Rozi Lončar.

V POMOČ DOMAČI CERKVI:

\$ 530.— Z. Č. v Melbourneu nabrala za popravilo cerkve v Košani. Imena darovalcev so v objavljenem pismu na strani 221); \$20.— Marija Laznik (za popravilo ceste na Sveto Goro).

VSEM DOBROTNIKOM

BOG STOTERO POVRNI!

3. SEPTEMBER 1988

D A ali N E

USTAVA je neke vrste družbena pogodba, sklenjena med člani določene državne tvorbe, namenjena za zaščito osebnih in skupnostnih pravic in svoboščin državljanov. Ta zaščita je dosežena s tem, da ustava omeji ali določi delokrog oblasti, ki je postavno izvoljena in s tem pooblaščen, da vodi ter urejuje državne zadeve.

Naša avstralska ustava sega nazaj na začetek tega stoletja, ko so se posamezne države pete celine odločile za ustvaritev federacije ali zveze avstralskih držav.

Razumljivo je, da novi rodovi, v spremenjenih političnih, gospodarskih ali družbenih razmerah začuti-jo potrebo izboljšati ali popraviti prvotno ustavo. Vsi predlogi za sleherno spremembo ustave morajo biti predloženi v odločitev celotnemu narodu. To odločanje se imenuje "REFERENDUM".

Zgodovina dokazuje, da so avstralski državljani na splošno nezadovoljni naproti novim ustavnim predlogom, čeprav so tudi obratni primeri, kot je bila odobritev volilnih pravic Aborigenom.

Ko bo ta številka MISLI v rokah

smehne, se moramo nasmehnuti tudi mi, ker je v njem duša, srce, življenje, in če se oko na takem obrazu orosi od bridkosti, se tudi v nas naseli stiska žalosti. Zakaj je tako? Ker ta obraz, obraz matere, ni ponarejen, je živ in kaže človeka takšnega, kakršen pač je. Obraz naličene lepote pa v resnici ni njen. Na njem je toliko ličila, barve in ponarejenosti, da zakriva resnični obraz.

Vidite, vsi ti mavčni odlitki so taka lažnivost in ne morejo izražati tistega, kar bi morali, ne morejo nas ganiti, prevzeti, ker niso pristni. Seveda jih imamo doma, ker si umetniških del ne moremo privoščiti zaradi visoke cene, toda za cerkev pa le niso primerni.

Zato vas lepo prosim, kakor ste se sprijaznili s tem, da smo odstranili papirnate rože in vence, sprijaznite se tudi s tem, da marsikateri kip, ki je bil prej v naši cerkvi, ne bo več postavljen nazaj. Tako bo naša cerkev lepša in vsi se bomo v njej dobro počutili."

Nekateri so njegovo namero razumeli in odobraval, drugi so še godrnjali, toda ne več tako silovito in župnik je vedel, da se bo negodovanje počasi poleglo.

Pozlatarji so obnovili glavni oltar, da je zasijal v topli barvi zlata in taborakelj je žarel v novi zlati prevleki. Dele lepe stare obhajilne mize je mojster uporabil za podnožje novega daritvenega oltarja, ki so ga postavili na novo marmorno stopnišče v prezbiteriju.

Najbolj trdovratnih je bilo šest družin, ki so imele dve klopi spredaj v prezbiteriju. Niso in niso hoteli popustiti, da bi bil tisti prostor odslej namenjen otrokom. Toda bili so vendarle v veliki manjšini, saj so imeli proti sebi vse, ki tam niso imeli sedeža in so že od nekdaj težko gledali tisto šopirjenje, kako so nekateri važno in slovesno sedali na ta izzivalno prva mesta.

"Ko bomo dobili nove klopi, boste dobili v njih prva mesta," jih je tolažil župnik in proti splošnemu mnenju, da otroci in samo otroci spadajo v prezbiterij, so se morali sprijazniti s tem, da bodo odslej izenačeni z drugimi verniki.

Proti jeseni so obnovili tudi tlak, ker je bil prejšnji že ves načet in zlizan od mnogih korakov in dolgih desetletij. Potem so namestili nove klopi, lahke in zračne, da je bila cerkev kakor mlada nevesta, vsa sveža in lepa.

19.

ROZIKA je bila doma iz Slovenskih goric. Starši so bili prej viničarji, v novi državi pa so iz viničarjev postali kmečki delavci. Pri hiši je bilo šest otrok in Rozika je bila najstarejša. Čeprav so starši prejeli nekaj otroških dodatkov, je družini večkrat šlo za nohte, predvsem zaradi oblek in čevljev, zato je Rozika morala že s sedemnajstimi leti od doma.

Šla je v Ljubljano k družini, kjer so imeli dva majhna otroka in lepo, veliko stanovanje. Očeta skoraj nikoli ni bilo doma, mati pa je bila tudi kar naprej zaposlena s šolo, saj je bila profesorica na gimnaziji, zvečer pa je hodila na razne sestanke. Tako je skrb za hišo in oba otroka ostala Roziki.

Rozika je imela otroka rada, toda kmalu sta dobila nad njo premoč in ju ni mogla več krotiti. Nalašč sta mazala stamovanje, da bi Rozika

čistila za njima in z otroško privoščljivostjo sta gledala, kako se muči s čiščenjem in pospravljanjem in se na tihem jezi, ne upa si ju pa strože pokarati. Niti za trenutek je nista pustila z oči, vedno in neprestano se je morala ubadati z njima, da ji je delo ostajalo in se je gospa zvečer čudila, kako da tega in onega čez dan ni mogla opraviti.

"Saj sem vse to čez dan že trikrat pospravila in vse lepo zložila, pa sta mi Igor in Nataša vedno znova vse razvlekla. Nalašč, samo da bi imela več dela."

"Najprej ni prav, da se izgovarjaš na otroka, potem bi pa morala vedeti, da vzgajaš ti njiju, ne onadva tebe. Ne pusti, da bi delala, kar bi hotela."

"Saj jima govorim, pa nič ne zaleže. Čim bolj jima dopovedujem, tem bolj me jezita. Nalašč sta mi po tleh, pa če bi bilo samo po tleh, ampak posipala sta mi tudi po preprogi sol in poper, ki sta ga staknila v kuhinjski omari. In kako sem se mučila, da sem preprogo zopet očistila! Komaj sem pospravila v eni sobi, že je bilo vse razmetano v drugi. Obleke razmetane po tleh in zmečkane, da bi se človek razgrizel od jeze."

"Veste, če ne morete obvladati otrok, boste pač morali pustiti službo pri nas. V začetku ste jima preveč dovolili, zdaj pa imate."

"Kaj pa sem hotela, saj ju udariti ne smem, beseda pa je zanju prazna, naj bo lepa ali huda."

Začeli so zapirati omare s ključem, toda vsega ni bilo mogoče spraviti v omare in vedno sta našla nekaj, da sta pomazala stene in tla. Nazadnje je bilo Roziki dovolj:

"Gospa, ne morem več. Moram si poiskati drugo mesto. Ne znam in ne znam ukrotiti vaših otrok."

"Zadržati te ne morem, toda glej, da ti ne bo žal. Pri nas te imamo radi, ker si delavna in v vsakem pogledu na mestu. Imaš dobro plačo in lepo sobico. Otroka sta pa tudi z vsakim dnem večja in bo z njima vedno lažje."

"Morda boste dobili drugo, ki bo znala z njima prav ravnati. Meni se ne posreči, kakor koli se trudim."

Zglasila se je na uradu za delo, kjer so ji ponudili več podobnih služb. Tudi v časopisu je brala, da iščejo pomočnico k enemu, dvema, trem otrokom, toda Rozika je vsako tako ponudbo že v mislih odklonila. Igor in Nataša sta jo tako izmučila, da si je rekla: K otrokom nikoli več! Nazadnje je sprejela službo čistilke v tovarni. Tudi tu je imela opravka z umazanijo, toda ne s tako, ki bi jo nekdo nalašč delal samo zato, da bi jo morala ona odstranjevati. Delo ni bilo težko in časa za premišljevanje je bilo dovolj. Prav to jo je mučilo, da ji je misel tolikokrat uhajala domov v sončne gorice, med trsje in vesele delavce, ki so se kljub napornemu delu šalili od jutra do večera, se sprli in že v isti sapi zopet spravili med seboj. Tu pa je bila kljub mnogim ljudem vedno sama, saj snažilke pač nihče ne opazi.

Pet let je delala na istem mestu, ne da bi si našla kako prijateljico, kaj šele prijatelja. Pospravljala je in čistila pozno v noč, zjutraj spala do desetih, si kaj skuhalo za zajtrk in kosilo skupaj in šla v službo. Tako ji je teklo življenje dan za dnem in čas se je zgostil v mesece in leta.

Ko je nekega mrzlega večera odhajala z dela in hitela, da bi čim prej prišla v svojo borno sobico, kjer bi našla nekoliko toplino in domačno-

Dvor pri Polhovem gradu

bralcev, bo kje v kakem predalu tudi "YES or NO" brošura, ki jo je avstralska volilna komisija razposlala deset in pol milijonu volilcev. Ti se bodo morali v soboto 3. septembra 1988 odločiti (udeležba je obvezna) "ZA" ali "PROTI" štirim novim ustavnim predlogom.

Brošura "YES or NO" navaja razloge "za" in "proti" glede vsakega od štirih predlogov. Nič se ne bi čudil, če je brošura končala neprebrana v smeteh — z izgovorom: "saj nič ne razumem" ali pa "saj je vseeno za kaj volim".

In vendar ni vseeno. Nasprotno: zelo važno je, kako vsakdo izmed nas voli. Če smo nezaupljivi naproti političnim strankam, za kar imamo več kot dovolj razlogov, pa prisluhnimo navodilom Avstralski konferenci katoliških škofov, ki smatra kot svojo dolžnost izdajati vernikom navodila v zadevah družbene pravičnosti. Takole pravijo na-

ši škofje v navodilih glede tega Referenduma, izdanih 16. avg. 1988:

1. Sprememba ustave je tako zelo važna zadeva, da je moralna dolžnost vsakega volilca seznaniti se s predlogi.

2. Škofovsko komisijo skrbi dejstvo, da ti ustavni predlogi niso bili izbrani na pritisk volilcev, temveč jih je izbrala vlada sama.

3. Avstralski pravni in politični sistem zahteva, da v Zvezni vladi ni prevelike koncentracije politične oblasti.

4. Dejstvo, da četrti predlog vsebuje tri različne stvari (sodba po porotnikih, svoboda vere ter pravična odškodnina za vladni odkup zasebne lastnine) dane v isto skupino, z možnostjo samo enega "da" ali "ne", je krivično. Omejuje namreč izbiro tistim, ki bi podprli enega ali dva predloga, ne pa vseh treh.

5. Glasovanje "da" za "svobodo vere" je zaradi nejasnosti predloga resna nevarnost, ki preti zmanjšati sedanje versko svobodo v Avstraliji. Kaj tiči za predlogom, je negotovo in posledice nepredvidene.

V "The Australian" dne 22. avgusta 1988 neki Arnold Jago iz Mildure zelo dovtipno sprašuje urednika takole: "Če izberemo 'DA' na četrti predlog, bomo imeli versko svobodo zapisano v ustavi, kot jo ima zapisano tudi Sovjetska zveza. Ali bomo potem dobili tudi prijazenega 'ministra za verske zadeve', ki nas bo poučeval, koliko verske svobode je za naše dobro?"

Semič v Beli krajini

sti v neprijazni zimski noči, se ji je pridružil neznan moški. V mraku ni razločila, koliko let bi mu prisodila. Glas je izdajal zrelega človeka.

"Dober večer," je rekel nekoliko v zadregi. "Vas lahko spremim do doma?"

"O hvala, saj znam sama domov."

"Ne zato, ker ne bi znali, ampak kar tako bi vas rad spremil."

"Zakaj neki, saj me ne poznate."

"Poznam. Vsaj tako na videz vas poznam. Vidim vas vsak večer, ko odhajam z dela, vi pa svoje delo šele začinjate."

"Takó je pač. Vsak po svoje. Živeti pa je treba."

"Dolgo se že odločam, nocoj pa sem sklenil, da vas počakam."

"Toda zakaj bi me čakali? Kakšen smisel naj to ima, človek?"

"Ime mi je Pavel, da. Vi ste pa Rozika, toliko sem že zvedel."

"Ne razumem, zakaj se zanimате za moje ime, saj sem samo navadna snažilka."

"Poklic ni važen. Vsak dela to, kar more, ali kakršno delo pač dobi. Tudi jaz sem navaden delavec, in mi ni nič žal, da nisem inženir ali kak direktor."

/Nadaljevanje prihodnjič/

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

ŽAL je tokrat za Misijon sv. Družine v Adelaidi tu samo glava z naslovom – tako je vsaj naslov s telefonsko številko vsakemu na razpolago, če jo želi uporabiti. Do zadnjega sem čakal običajno poročilo p. Jagneza, ki pa žal ni prišlo.

Izgovor, da ni kaj poročati, gotovo ne drži. V vsaki večji naselbini – in tudi Adelaida velja za tako – je vedno kaj novega, kar zanima nas vse. In zdaj je tudi Južna Avstralija imela obisk nadškofa Ambrožiča – nemogoče, da bi ne bilo vsaj nekaj vrstic za kroniko!

No, pa drugič, kajne?

V ČETRTEK 28. julija sem prevzel v Sydneyu našega kanadskega gosta nadškofa Ambrožiča ter ga odpeljal proti Viktoriji. Veliko sva si imela povedati, saj se šestnajst let nisva videla. Medtem je postal nadškof in kmalu bo ordinarij važne kanadske nadškofije. Zame kot starega znanca je seveda še vedno tisti Lojze kot pred leti in zares sem vesel, da je prišel med nas. Iz srca mu želim obilo uspehov na položaju kanadske Cerkve.

+ Najina večerna postaja na poti je bila Wodonga. Kar lepo število krajevnih in rojakov iz Alburyja se je zbralo k nadškofovi maši, četudi je bil delavnik. Društvu "Snežnik" iskrena zahvala za povabilo v svoje prostore v Albury na večerjo. Nato sva prespala pri Sv. Avguštinu v Wodongi in naslednje dopoldne nadaljevala pot proti Melbourneu.

+ Pri nas v Melbourneu je bila nadškofova maša v nedeljo 31. julija ob desetih. Ljudi je bilo toliko, da niso mogli vsi v cerkev. Med mašo je dr. Ambrožič delil zakrament svete birme. Bila je res lepa domača slovesnost, ki bo zlasti birmancem in botrom ostala v trajnem spominu. Saj je, kot so birmanci, tudi nadškof sam emigrantski otrok, ki je rasel v slovenski izseljenski družini, pa z vztrajnostjo kljub težavam nekaj dosegel. Pri nagovoru birmancem, ki je potekel v obliki razgovora, je bilo očitno, da so otroci izgubili strah. Tudi nasmejali smo se malo.

Po maši smo se seveda zbrali v dvorani k zakuski, kjer so mnogi našli priliko, da so stisnili nadškofu roko ter se na kratko pogovorili.

+ Birmancev smo imeli 24. Dvaindvajset jih je hodilo vse leto redno k veroučni pripravi, dva odrasla sem pripravil posebej. Tridnevniko kot duhovno pripravo za birmance, njih botre in starše, pa je vodil p. Tone. Za to je služila deseta maša na nedeljo pred birmo, in večera na petek ter soboto pred birmo. Bilo je tudi dovolj prilike za spoved. Sestanek, da smo se glede vsega dobrega pogovorili, je bil na nedeljo 17. julija v dvorani.

Imena birmancev so: John Boharič, Melita Belec, Suzie Belec, Yana Brgoč, Ana Marie Burgar, Igor Denša, Tanya Grilj, Erik Hojak, Lidija Iglič, Majda Iglič, Claudia Ješelnik, Anita Krenoš, Tanja Kutin, Louise Magdič, Julie Mlinar, Sonja Mlinar, Helen Pfaifer, Peter Pfaifer, William Repič, Daniel Šabec, Kim Vajda, John Žnidaršič, Phillis Zver in Lina Žužič. Vključujemo jih v svoje molitve, da bi vse življenje ostali zvesti temu, kar so pri zakramentu potrjenja obljubili!

+ Nadškof Ambrožič je obiskal Morwell in maševal za tamkajšnjo slovensko naselbino na nedeljo 31. julija zvečer ob sedmih. Po maši so tamkajšnji rojaki v šolski dvorani pripravili domačo zakusko. — V Geelongu

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

pa je bila nadškofova maša v ponedeljek 1. avgusta zvečer ob sedmih. Sprejem je bil lep, s številnimi narodnimi nošami. Zahvala tamkajšnjemu društvu, ki je nadškofa in ostale povabilo v Cankarjev dom na večerjo. Gotovo je tudi Pobežinova Justa prišla na svoj račun in zavriskala nadškofu v čast. Odkrito rečem, da jo v vriskanju najbrž noben moški v Avstraliji ne poseka.

+ Kanadski gost si je med tednom ogledal Healesville Sanctuary (gozdni park z avstralskimi živalmi in pticami), obiskal je naše frančiškansko semenišče v Box Hillu, trapistovsko opatijo Tarrawarra, bila sva tudi v Sovereign Hillu in muzeju zlata v Ballaratu. Seveda si je na hitro ogledal tudi mesto Melbourne. Proti Milduri sem ga odpeljal v četrtek 4. avgusta. Tam je imel zvečer mašo za tamkajšnje Slovence in Hrvate, potem so mu pripravili tudi zakusko. Naslednji dan sem spremljal nadškofa še do Berrija, S.A., kjer se je kljub delavniku zbralo kar veliko rojakov k maši ob enajstih. Kosilo so nam priredili pri Horvatovih v Mo-nashu. Vesel sem bil, da sem po dolgem času spet srečal polno starih znancev tako v Milduri kot v Berriju.

Potem sem se od našega gosta poslovil. Njega je p. Janez odpeljal proti Adelaidi, jaz pa sem pohitel proti domu. Tam me je najprej čakalo delo na novi številki MISLI, ki je cela dva tedna počivalo...

+ Mladinski setanek, ki traja vse popoldne, je že dvakrat organiziral p. Tone. Z njim nadomešča verouk, ki ga je skušal imeti vsaka dva tedna, pa je bilo zaradi premajhnega zanimanja in razdalj malo udeležbe. Upa, da bo morda več dosegel s temi občasnimi mladinskimi srečanji.

Z mladino p. Toni pripravlja tudi izlet na sneg, za kar so si izbrali nedeljo 21. avgusta. Mt. Buller jih vabi na svoja smučišča — če bo seveda kaj snega...

+ Poleg poroke starejšega para, ki ne želi priti z imeni v tisk, smo imeli poroko na soboto 6. avgusta: pred

Skupina
veselih
obrazov
naših
birmancev
pred
cerkvijo
v Kew

našim oltarjem sta si podala roke za vselej **Louise Magdič** in **Janez Dovjak**. Nevesta je bila rojena v kraju Bairnsdale v Viktoriji, krščena pa je bilav Prevaljah v Sloveniji, kamor se je oče vrnil s svojo družino. Prvo obhajilo in birmo je prejela zdaj pred poroko pri nas. Svojega izbranca je srečala doma na univerzi ter je kot njen zaročenec emigriral z njeno družino, ko se je sklenila vrniti v Avstralijo. Četudi slovenskih staršev, je bil ženin rojen v Bitoli, kjer je imel oče službo.

Naj omenim še poroko, ki je bila 23. julija v cerkvi St. Mary's v Geelongu. **Mira Marija Kolar**, v Geelongu rojena hčerka Matija in Anice r. Bibič, je dobila za zakonskega druga **Mladena Skoko**, hrvaškega rodu. Miro sem krstil pri Sveti Družini v Bellparku — zdaj je pa že nevesta.

Obema paroma naše najboljše želje na novo življenjsko pot!

+ Krst naj omenim pri nas en sam: dne 17. julija je krstna voda oblila **Roberta Martina**, novega člana družine Štefana Lotz in Stane r. Dekleva. H krstu so ga pripeljali iz Kealba Parka. — Naše čestitke družini!

+ Na nedeljo 7. avgusta smo se kot narodna skupina udeležili v melbournski stolnici **ekumenskega bogoslužja za usuznjene narode**. Za drugo berilo so letos naprosili mene, slovensko prošnjo vernikov pa je izrekla Veronika Smrdel, res brhka v narodni noši in z odličnim obvladanjem slovenskega jezika, četudi je bila rojena že v Avstraliji. — Na nedeljo 14. avgusta pa smo se udeležili v stolnici **Marijine maše**, s katero je nadškof Little zaključil Marijino leto. P. Toni je

somaševal, med prinašalci mašnih darov pa je bil tudi slovenski par v narodni noši, Tanja in Simon Grilj. Njuna slika je prišla na prvo stran verskega tednika "The Advocate".

Iskrena zahvala vsem za sodelovanje!

+ Ciril-Metodovih darilnih kuvertic se je to leto vrnilo doslej 246 s skupno vsoto 4,002.50 dolarjev za vzdrževanje našega verskega središča. Bog povrni vsem! Vrnjenih je manj kuvertic z manj darovi, kar je razumljivo. Saj smo malo pred žeganjem uspešno prodajali srečke za srečolov avtomobila v prid našemu bodočemu Domu počitka.

+ Žal mi je, da se naša zadeva **Doma počitka m. Rómane** tako zavlačuje, četudi ne po naši krivdi. Na ljubo sosedom in stanovalcem A'Beckett ulice smo umaknili načrte za enonadstropno stavbo, ki so bili že vloženi na občini Kew. Arhitekt je uspel spraviti vseh trideset sob v pritličje, kar bo zmanjšalo tudi stroške. Nove načrte je odgovarjajoči državni urad (Community Services) pohvalil in zdaj čakamo še pismeno potrjenje, da jih lahko vložimo na občino Kew. Arhitekt je imel medtem na občini sestanek z nekaterimi našimi sosedi in upati smemo, da bo ta drugi načrt uspel. Bog daj!

+ Pripravljamo se na **Dan starejših** (tretja septembrska nedelja) in popoldanski **Walkathon**, ki je spet nabiralna akcija za Dom počitka. Za enkrat še nismo oddali veliko nabiralnih pol in apeliramo na starše, da mladi no navdušijo za udeležbo pri Walkathonu.

+ Za **Dan starejših** (18. septembra) iskreno vabim vse naše upokojence, da sprejmejo našo dobro voljo in so ta dan naši gostje: najprej pri deseti maši, nato vse popoldne v dvorani. Po dobrem kosilu jih čaka nekaj uric razvedrila ob mizah dobrot. P. Tone pripravlja za to popoldne z nekaj igralci tudi šaloigro **Dva gluha**, da se bomo pošteno nasmejali. Po stari navadi bodo ta dan med nami tudi geelongski pevci, da bo veselo odmevalo po dvorani.

+ Da ne pozabim: na prvo septembrsko nedeljo pa seveda praznujemo **Očetovski dan**. Zopet se bomo po deseti maši srečali v dvorani k nastopu mladine in k polnim mizam. Gospodinje naprošam, da po naši lepi stari navadi napolnijo mize z domačimi dobrotami. Bog živi vse naše očete!

+ Večerno mašo bomo imeli na prvi petek (2. septembra), v četrtek 8. septembra (praznik Marijinega rojstva) in na četrtek 15. septembra, ko obhajamo praznik Žalostne Matere božje. Vabljeni k udeležbi!

+

+ Kar preveč pokojnih moram spet omeniti:

Dne 29. julija je našo melbournsko skupnost pretresla vest, da je zjutraj v Alfred Hospitalu umrla komaj tridesetletna HELEN GOLENKO, hči znanega gradbenika Jožefa in Marije r. Škrlj. Rojena je bila 16. aprila 1958 v Melbournu. Razvila se je v mirno in priljubljeno dekle in tudi pri delu, kot tajnico pri večjem advokatskem podjetju, so jo morali zelo ceniti, saj so ob smrti v znak žalovanja pisarne za dva dni zaprli.

Helen je ostala nekaj dni doma zaradi prehlada, ki ga letos Avstralija epidemično čuti. Po izboljšanju je šla zopet na delo, a začela tožiti o glavobolu in ni mogla zdržati. Postajalo ji je slabše in končno so v Alfred Hospitalu ugotovili možgansko krvavenje. Padla je v nezavest, iz katere se ni več zbudila.

Že pri rmolitvi rožnega venca ob krsti v nedeljo 31. julija zvečer je bila cerkev nabito polna znancev Golenkove družine, ki so hoteli še enkrat pokropiti pokojno Helen. Enako naslednji dan pri pogrebni maši, ki jo je ob somaševanju p. Tonija (jaz sem moral na pogreb v Wangaratto) opravil kanadski gost, nadškof Ambrožič. Pogrebne obrede na keilorskem pokopališču je imel p. Toni.

Na isti dan kot Helen, v petek 29. julija, je v wangarattski bolnišnici zaključil svojo zemsko pot JOŽEF LACKNER. Pred nekaj meseci so zdravniki ugotovili pljučnega raka in ni bilo več pomoči. Nedavno sem ga s svetimi zakramenti pripravil na pot v večnost. Zapušča ženo Marijo r. Baraga, dva sinova in hčer, ki je poročena v Sydneyu. Pokojnik je bil rojen dne 6. marca 1916 v Spodnjem Logu pri

Kočevju na kmetiji. Poročil se je leta 1942. Veliko je pretrpel med vojno in po njej ter se je končno moral, primoran od razmer, umakniti v Nemčijo. Leta 1958 je na ladji Castel Felice z družino emigriral v Avstralijo. Iz Bonegille je odšel na delo v šumo, kjer je imel nesrečo, ki ga je onesposobila za težje delo. Končno je v Wangaratti sebi in svoji družini pripravil prijazno domok. Na vrtu je gojil sadna drevesa in tudi z oglasom v Mislih marsikateremu rojaku pomagal do domačih sliv.

Pogrebno mašo sem opravil v ponedeljek 1. avgusta v Wangaratti, kjer smo Jožefove izmučene zemske ostanke položili k počitku na domačem pokopališču.

V Royal Melbourne Hospitalu je na petek 29. julija ali pa naslednji dan umrl IVAN GRABNER. Ker sem slišal, da je odšel že pred leti v rodno domovino, me je vest o njegovi smrti in pogrebu iznenadila. Žal sem zvedel prepozno, da bi se udeležil pogreba, ki je bil v torek 2. avgusta na pokopališče Fawcner. Truplo je bilo upepeljeno.

Pokojni Ivan je bil brat med nami znane Mesarjeve Elke, zdaj že pokojne Elke por. Peršič. Pred leti je vozil taksi in bil precej v slovenski družbi. Rojen je bil 29. maja 1936 v Mariboru. V Avstralijo je prišel proti koncu leta 1956 ali v začetku 1957; dne 20. aprila 1957 sem ga poročil s Srebrom Kalmikov pri Sv. Moniki v Moonee Ponds. Žal zakon ni uspel, kar je bilo delno vzrok, da se je nekako umaknil družbi.

Tik pred zaključkom te številke Misli (že spet je dokaj pozna — zaradi nadškofovega obiska) smo se zbrali k pogrebni maši in sicer v petek 19. avgusta, v cerkvi sv. Kristofa, Airport West. V krsti je ležala 81-letna MARGARITA DEGI r. Kiss, ki je umrla v Greenvale geriatrični bolnišnici v torek 16. avgusta. Pokojnica je bila rojena 18. julija 1908, Jazovo v Vojvodini in je bila madžarskega rodu. Kot mati Julijane, žene našega rojaka Maria Logar, je bila znana tudi mnogim izmed nas. V Avstralijo je prišla kot vdova leta 1970 iz Nemčije. Z dvanajstletno boleznijo si je gotovo zaslužila nebesa. Grob je dobila na keilorskem pokopališču.

Omenim naj za konec še MILKO HERVATIN, bivšo Melbournčanko in odlično pevko našega cerkvenega zbora, ki je zdaj živel v Italiji blizu Trsta. MISLI je vsaki mesec komaj čakala, tako je bila v spominih vedno pri nas. Pred nekaj leti je izgubila moža Franca, v sredo 20. julija pa je odšla za njim tudi sama. V Trstu je imela operacijo srca, pa se po njej ni več zbudila. Naj počiva v božjem miru!

Vsem sorodnikom dragih pokojnih naše iskreno sožalje!

Z VSEH VETROV

KDOR SE TRUDI ZA MIR, MORA SPOŠTOVATI MANJŠINE! naj bi bilo geslo ali sporočilo za prihodnji, že 22. svetovni dan miru, ki ga po tradiciji praznujemo prvi dan novega leta. Vatikansko neuradno glasil "L'Osservatore Romano" je že objavilo vsebino papežev tokratne novoletne poslanice, s katero je Janez Pavel II. zadel zares "v živo". Vprašanje manjšin je v našem času zelo pereče. Vse narodne manjšine – in teh je toliko – so že občutile zapostavljenost, osovraženost in zatiranje kljub naravni pravici do samostojnega življenja ter ohranjanja svoje narodne identitete.

Papeževa poslanica za svetovni dan miru je vsako leto naslovljena na vlade in mednarodne ustanove, namenjena pa je seveda vsemu svetu. Je iskreno prizadevanje vodstva. Cerkve za mir in potrjuje, kar je sedanji papež napisal v svoji socialni okrožnici Skrb Cerkve za družbeni razvoj: "Mir je dobrina, ki jo uživajo vsi ali pa nobeden."

V MOSKVI so na predlog tednika Literaturnaja gazeta odprli poseben čekovni račun, na katerega se stekajo darovi v poseben namen: za postavitev spomenika žrtvam Stalinskih čistk. Poročilo govori tudi, da nameravajo ustanoviti poseben odbor, ki bo nadzoroval gradnjo spomenika.

Časi se le spreminjajo; ne le, da čas zaceli vse rane, kot pravi pregovor, s časom je v zvezi tudi rek, da pride končno le vse na svetlo. Za tiste, ki so vso našo revolucijo vzklikali "očetu Stalinu", je bilo že podiranje njegovih spomenikov klofuta in pol. Zdaj pa ta spomenik njegovim žrtvam – v dokaz, da se mu ob podiranju spomenikov ni godila krivica . . .

NA TISKOVNI KONFERENCI v Moskvi je eden ruskih generalov povedal, da je bilo v Afganistanu ubitih 13,310 sovjetskih vojakov, ranjenih 35,478, pogre-

šanih pa je 311. To javno priznanje je nekatere tuje novinarje presenetilo, saj doslej Sovjeti niso izdajali števil, najmanj takih, ki govore o njih porazu. Da so gornje številke po vsej verjetnosti točne, o tem pa se zahodni analitiki kar strinjajo.

Afganistan je bil vsekakor sovjetski Vietnam. Mor-da so se ob njem le kaj naučili. A nič nam niso znane številke pobitih in ranjenih na afganistanski strani, ki gotovo tudi niso majhne.

UMRL JE ustanovitelj misijonske organizacije z imenom MIVA, ki je zaživela pred štiridesetimi leti v Avstriji in še zbira darove ter pošilja avtomobile najpotrebnejšim misijonarjem po svetu. Začelo se je s pošiljko dvanajstih koles v misijone, od takrat pa je organizacija razposlala v misijone že nad šest tisoč motornih vozil. Med njimi je največ avtomobilov za brezpotja, pa tudi traktorjev, večjih motornih čolnov in celo letal za pokrajine, kjer zaradi razdalj in bre-potij po džunglah niti avto ni uporaben.

Ustanovitelj te svetovne organizacije, **Karl Kumpf-müller**, je umrl 10. maja v Stadl-Pauru v Gornji Avstriji. Star je bil 70 let in že nekaj časa hudo bolan. Kot voditelj MIVE je šel v pokoj leta 1978, nasledil pa ga je sin, ki z nezmanjšano vnemo nadaljuje očetovo delo.

SVETO GORO ATOS v severni Grčiji je nedavno obiskala delegacija EGS (Evropska gospodarska skupnost) iz Bruslja. Po vrnitvi je opozorila, naj se EGS pridruži akciji zavarovanja in ohranitve dragocene ver-ske in umetnostne dediščine na tej gori. Člani delegacije so poudarili, da mora zaščititi "bizantinskih in slovanskih spomenikov kulture in umetnosti" na gori Atos postati naloga EGS na evropski ravni. Gora Atos zaradi svoje zgodovinske znamenitosti uživa določeno samostojnost v državi Grčiji. Ko je leta 1980 Grčija pristopila k EGS, se je v to evropsko skupnost včlani-la tudi "meniška republika na sveti gori Atos".

PAPEŽ Janez Pavel II. je 19. junija med slovesno mašo na Trgu sv. Petra v Rimu proglasil za nove svet-nike katoliške Cerkve 117 vietnamskih mučencev, ki so za vero v Kristusa v 18. in 19. stoletju umrli muč-eniške smrti. Med njimi je osem škofov, 50 duhovni-kov in 59 laikov. Poleg 96 Vietnamcev je bilo zaradi vere preganjanih in pobitih tudi enajst španskih in de-set francoskih misijonarjev.

POROČILA iz Afrike govore o rododomu v Suda-nu. Tam je prebivalstvo jasno ločeno v dve skupini: na severu so mohamedanski Arabci, na jugu pa črn-ci, ki so po veri kristjani ali pa animisti. Muslimanski sever izvaja nad prebivalci juga pravi rodomor: vojaki po vaseh neusmiljeno pobijajo domačine, dekleta pa odvajajo s seboj v sužnost. Mnogi zato bežijo v Etio-

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

pijo. Zatočišče jim daje tudi Mengistu, četudi sam na severu Etiopije in v Eritreji preganja upornike ter dopušča, da ljudstvo umira od lakote.

NIKOLI ni prepozno postati kristjan! Vstopite na vlak, čeprav še niste kupili vozne karte! Vedno se bo našel kdo, ki vam bo pomagal v vagon in se veselil vašega prihoda! — Tako vabi besedilo plakata v francoskem vele mestu. Drugo tako vabilo h krstu pa se glasi: Nobene trdno določene starostne meje ni, ko naj bi bil človek srečen. Prav tako tudi ni nobene določene starosti, ko naj bi postal kristjan. . . Tudi ta plakat vabi Francoze, ne kake črnce sredi Afrike.

A medtem, ko je Cerkev v Franciji zaskrbljena zaradi upadanja krstov novorojenčkov in krščanskih porok, je v Franciji vedno več odraslih krščencev: njih število se je v zadnjih desetih letih podvojilo.

Leta 1958 je bilo v Franciji še skoraj 95 odstotkov novorojenčkov krščenih, danes jih krstijo komaj 65 odstotkov. Družine izgubljajo povezavo s farnim življenjem in mnogi otroci dobijo prvi stik z vero šele v šolskih letih. Fr. Georges Montabert, ki v pariški nadškofiji skrbi za katehumenat, pravi, da je padanje krstov le "eno od številnih vprašanj". Če bo šlo tako naprej, se lahko zgodi, da bo v "katoliški" Franciji postalo "normalno" ne biti krščen in "izjemno" biti krščen.

Vera je res milost, ki jo je tako lahko zapraviti, če

se ne trudimo zanjo. Morda bodo prišli časi, da bo Evropa poganska dežela, Afrika, kjer danes milijoni z vso resnostjo sprejemajo vero, pa cvetoče središče krščanstva. Morda bodo kdaj črni misijonarji po Evropi spreobračali belce . . .

ŽE SMO POROČALI o množičnem pokolu poljskih oficirjev na začetku druge svetovne vojne v Katsynskem gozdu v sovjetski republiki Belorusiji. Sovjetska zveza je dolgo prikrivala svojo krivdo in madež pokola naprtila nemški vojski. Kasneje se je izkazalo, da je resnica drugačna: okrog 15. 000 poljskih oficirjev je padlo pod ruskimi krogli.

Letos je bila ob spomeniku teh žrtev prvič opravljena sveta maša: somaševalo je deset poljskih vojaških kuratov. Prisotna sta bila tudi dva pravoslavna duhovnika iz Smolenskega v SZ. Sovjetske oblasti so bile dovolj prijazne, da so izdale dovoljenje za to spominsko mašo. In poslale so celo častni oddelek sovjetske armade k tej počastitvi spomina na žrtve.

Bo kdaj prišlo do česa podobnega v našem Kočevskem rogu? Čas bi že bil.

PARAGVAJSKI VLADI je stalni svet paragvajske škofovske konference nedavno očital, da preganja Cerkev. Po njegovih podatkih naj bi vojaški režim Alfredo Stroessnerja v tridesetih letih oblasti izgnal iz države 17 duhovnikov. Njih edini greh je bil, da so bili malo preočitno na strani zatiranja ljudstva.

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevo vedu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejšo udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čim prijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAS HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi striček!

Spet se oglašam, čeprav je bilo pismo z mojim imenom tudi v zadnjem Kotičku. Veš, pokarati te moram, če pa bi se srečala, bi te pošteno pocukala za brado. Ali pa za ušesa, če brade nimaš.

Morda se čudiš, zakaj? Ker si se v zadnjem Kotičku grdo zlagal, pa še mene pred vsemi, ki so bili tisto nedeljo zlatega jubileja sestre Silvestre v Kew v dvorani, postavil na laž. V pismu si namreč stavek "Če bi bila v narodni noši, bi bilo še lepše." spremenil in objavil takole: "Bila sem v narodni noši, da je bilo še lepše." Striček, striček, da si se mogel tako zlagati! In to neresnico si podtaknil meni, da me bo drugič sram priti v Kew.

Me res zanima, kako se boš izgovoril. No, če je bila pomota storjena zaradi prehudega dela, ali pa iz pozabljenosti zaradi starosti, potem ti že odpustim. Zato ti tudi vseeno pošiljam lepe pozdrave in seveda tudi vsem Kotičkarjem. Tvoja Lidija Lapuh, 13 let, Morwell, Victoria.

Draga Lidija! Tista pomota je bila storjena v dobri veri, zmota pa ni laž. Vidiš, tudi jaz sem bil takrat v dvorani, pa me je spomin tako grdo prevaral. Zato mi moraš oprostiti. In nikar si ne misli, da bi kdo drugi takrat prisotnih opazil pomoto. Prepričan sem, da bi jih kar večina pritrdila, da si bila v narodni no-

POZDRAV
NADŠKOFU

POZDRAVLJEN ISKRENO,
PASTIR NAŠ PREMILI,
KAKO SMO PRISRČNO
SE VAS VESELILI!
SAJ VEMO, DA MALI
SMO LJUBLJENCI VAŠI,
ZATO TAKO VROČI
POZDRAVI SO NAŠI.

VESELO VAM VZKLIKAMO
V SVOJI MLADOSTI,
SAJ STE PRINESLI NAM
SREČO RADOSTI,
SRCA SO NAŠA
PREPOLNA VESELJA:
BLAGOSLOV DAJTE
NA POT NAM ŽIVLJENJA!

ši, če bi jih vprašala. Te pač večkrat vidimo v njej in tako brhka si, da se te za nastop drugače skoraj ne moremo predstavljati. — Lepo od tebe, da si starem stričku, ki ga spomin zapišča, odpustila. Drugič bom pa bolj pazil, da ne bom dodajal k pismom, najmanj seveda spet kakšno "laž". — Striček.

Lenkova
Lidija
in Toni
sta pred
mašo
v Melbourne
z gornjo
pesmico
pozdravila
našega
kanadskega
gosta
nadškofa
dr. Ambrožiča.

ZAHVALA – Ob nenadni smrti naše ljube hčerke in sestre **HELEN GOLENKO**, bi se želeli preko naših Misli pristrčno zahvaliti vsem, ki so nam v dneh žalosti stali ob strani ter nam dajali moč in tolažbo. Posebna zahvala našim dragim sorodnikom, saj bi nam brez njih opore bili dnevi ob pogrebu še težji. Iz srca smo hvaležni vsem prijateljem in znancem za njih iskreno sožalje, za molitve in cvetje, za udeležbo pri rožnem vencu, pogrebni maši in spremljavi naše ljube Helen

na zadnji poti in v prerani grob. Zahvala nadškofu dr. Alojziju Ambrožiču ter Fr. Tonetu za pogrebno mašo, g. nadškofu tudi za tolažilne besede ob krsti.

Bog Vam vsem poplačaj, našo drago pokojno hčerko pa naj sprejme v svoj mir!

Žalujoci starši Jože in Maria, sestra Julie, njen mož Albert in njuna hčerka Madeline

CARINA, QLD. – V zadnjem času res nimam kaj dobrega poročati iz glavnega mesta sončne dežele, kakor o neusmiljeni smrtni kosi med tukajšnjimi slovenskimi rojaki. Pač leta tečejo – počasi pa gotovo bomo sledili eden drugemu, četudi na to neradi mislimo.

Tokrat poročam, da je vsaj po mojem spisku bela žena zahtevala od naše skupine že 41 žrtev – zdaj v letošnjem letu med nami že peto, o kateri naj tu poročam. To je **FRANC PAVLIN**, rojen v Ljubljani dne 25. februarja 1923, umrl pa je dne 24. junija 1988 v Prince Charles Hospitalu, Brisbane, zadet od srčne kap. Njegovi zemski ostanki so bili prepeljani v krematorij brisbanskega okraja St. Lucia in upeljeni. "Memorial Service" – če je v tem vključena tudi maša za dušnico, iz tiskanega sporeda ni razvidno – je napovedan za dan 28. avgusta letos v Marijini cerkvi župnije South Brisbane, kjer se Slovenci zbiramo k maši, kadar pride med nas pater iz Sydneya.

Pokojnik je bil kot fant, tako berem opombo na sporedu za "Memorial Service", ministrant v ljubljanski frančiškanski cerkvi. V Avstralijo je prišel verjetno

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

med prvimi našimi priseljenci in bil najprej v Adelaidi. Potem je bil nekaj let v Kanadi, kjer se je menda posvetil študiju sociologije. Okrog leta 1960 ali kasneje se je vrnil v Avstralijo in živel v Melbournu, po nekaj letih pa se je premestil k nam v Brisbane. Tu je predaval sociologijo na Univerzi St. Lucia.

Pokojnemu rojaku Francu naj bo lahka avstralska zemlja! Za njim žalujejo vdova Helena, avstralskega rodu, in trije otroci.

Vse, kar poročam iz življenja med nami, zvem iz dobronamernih strani. Za poročilo o gornji smrti se imam zahvaliti našemu radijskemu napovedovalcu g. Janezu Piclju in njegovi ženi Marjanci.

Nekaj bi še rad dodal: od posameznikov in tudi raznih slovenskih ustanov po Avstraliji prejemam razna pisma in obvestila, ki so namenjena tukajšnjemu slovenskemu društvu "Planinka", četudi je minilo že dolgo let, odkar sem bil član odbora. Da kot nepoblaščen sprejemam pošto, je samo nepotrebno delo in včasih združeno tudi s stroški ter izgubo časa. Zato naprošam prizadete, naj v bodoče vso pošto za tukajšnje slovensko društvo naslavlja na sedaj veljavni naslov: "PLANINKA", 31 Scott Road, DARRA, Qld. 4076. – Hvala za razumevanje!

S slovenskimi pozdravi! – **Janez Primožič**.

CAULFIELD, VIC. – Preko Misli bi se rada zahvalila vsakemu posebej, ki je poklonil svoj dar za popravilo cerkve v Košani pri Pivki na Primorskem. Vem, da jim bo nabrana vsota 530 dolarjev dobrodošla. Tu so imena darovalcev:

Po pet dolarjev: Karlinca Mohar, Maria Brenčič, Poldž Križman, Lili Gomizel, Milka Tavčar; Po šest dolarjev: Neva Kastelic; Po deset dolarjev: Frank Špihar, Milka Smrdel, Ivka Smrdel, Toni Smrdel, Jakob Urbančič, Stana Hrvatina, Vida Škrli; Po dvajset do-

L. & E. K. Bayside Printing Service
Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

larjev: Mihael Čuček, Karlinca Lazarič, Zdravko Špi-
lar, Jože Urbančič, Dušan Lavrič; Po 50 dolarjev:
Zvonko Špihar, Stanko Sušel, Zvonka Čuček; 78 do-
larjev: Marcela Bole; 100 dolarjev: Renato Smrdel.

Vsem še enkrat: Bog povrni! Posebna topla zahva-
la naj bo izrečena gospe Marceli Bole, ki je poklonila
lastno sliko in s prodajanjem srečk nabrala lepo vso-
to, četudi Košana ni njena domača fara.

Uredniku tudi hvala za objavo. Zdaj imam eno skrb
iz glave, saj tuji denar ni lahko hraniti doma.

Lepe pozdrave vsem — Z. Č.

MT. MEE, QLD. — Ob letošnji dvestoletnici, kar
so prvi naseljenci pripluli na avstralsko celino, se po
vseh naši novi domovini vršijo razna praznovanja in
različne slovesnosti. Ena posebno lepih prireditev pa
je bila brez dvoma ponovitev prihoda jadrnic v syd-
neysko pristanišče Botany Bay. Največ pozornosti je
seveda žela prva flotilja v januarju, točno ob 200-let-
nici prihoda. Prav pa je, da ostane zabeleženo, da se
je pri ponovitvi meseca maja eni izmed posadk pri-
družil tudi — Slovenec. Res, le kje nas ni? To je bil
naš rojak in med nami tu na severu poznani **Ivan Pišo-
tek**, rojen pa na zelenem Štajerskem.

V tej flotilji devetih jadrnic so bile sledeče:

Amorina — švedska jadrnica, največja in glavna v
tej skupini. Na tej je bil naš Ivan.

Bounty — novozelandska jadrnica, ki je bila zgraje-
na leta 1979 za film "Mutiny on the Bounty".

R. T. Thomson — tudi novozelandska jadrnica.

Soren Larsen — danska jadrnica.

Eye of the Wind — angleška jadrnica.

Tradewinds — holandska jadrnica.

Ana Kristina — norveška jadrnica.

One and All — avstralska jadrnica.

Our Svanen — kanadska jadrnica.

V soboto 21. maja smo našega "mornarja" Ivana
spremili v brisbansko pristanišče, kjer se je vkrcal na
švedsko jadrnico Amorino. Pokazal nam je oddeljeni
mu kotic — kabino, ki jo bo delil s tremi mornarji
- sopotniki. Razmere so zdaj vse drugačne kot pa so
jih imeli mornarji, a kaj šele kaznjenci, pred 200 leti.
Potniki so kmalu po vkrcanju dobili obširna navodila,

SADNA DREVESCA — cepljene slive,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.

Naročila pošljite na: **Viktor Lackner**,
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po **Ivanu Mejaču v Melbourneu: (3)435 0127**

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

kako se ravnati v novem mornarskem poklicu. Vsakdo
je dobil svoje dolžnosti, ki jih mora vršiti in odgovar-
jati zanje kapitanu ladje. No, Ivana smo poznali, da
rad sprejme vse obveznosti z dobro voljo — kot sam
pravi: "good fun".

Za nas Slovence je res zanimivo, da se je naš rojak
vključil v to znamenito ponovitev prve flotilje, saj
takrat pred 200 leti gotovo ni bilo nobenega "Kranj-
ca" med prišleci. Smo pa z Ivanom zdaj tudi Slovenci
doprinesli svoje v soudeležbo pri slovesnosti. Lepo bi
bilo gledati Ivana, kako je spreten na jamboru med
jadri v svoji priljubljeni majici z napisom "It's in
every Slovenian" in poudarjenimi črkami LOVE v
srcu. Obljubil nam je, da se bo na potovanju slikal
prav v tej "slovenski majici".

Dne 30. maja smo gledali na televizijskih poročilih
prihod jadrnic v Sydney. Dne 6. junija pa se je Ivan
tudi telefonično oglašil in nam pripovedoval o razbur-
kanem morju. Fotografije je imel njegov prijateljski še
nerazvite — če bo sploh katera dobra, saj je jadrnico
gugalo na levo in desno, da se je nazibal za vse življe-
nje.

Lepo se je v Mislih naš Janez Primožič spomnil po-

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v
Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

kojnega dr. Mikula, ki nas je toliko let obiskoval v Queenslandu. O pokojnem Vinku Jurševiču pa bi rad dodal, da je bil zelo naklonjen našemu društvu "Plankina" pri nakupu zemljišča.

Rad bi dodal še svoje vabilo k vabilu Marjana Lauka, ki je v majski številki Misli nagovarjal p. urednika, naj pride med nas v sončno Kraljičino deželo. Lepo ste bili enkrat med nami in mama Kustecova Ana se Vas še spominja, kakor se vsakega, ki jo je kdaj obiskal. V soboto 18. junija je praznovala že svoj 85. rojstni dan. Vsekakor ji želimo vse najboljše, predvsem pa še mnogo zdravih let.

Lepe pozdrave vsem bralcem Misli iz naše sončne dežele! — **Mirko Cuderman.**

BERRI, S. A. — Na soboto 23. julija smo imeli poroko. Pred oltarjem naše farne cerkve Our Lady of the River sta si obljubila zakonsko zvestobo **Kregarjeva Suzi** in njen življenjski izbrani **Trevor Henwood**. Suzi je iz družine Kregarjevega Slavka in Anice (rojena Činč), zdaj na farmi v Winkie, svoj čas pa v Melbourne, kjer sta obe imeni skupaj s staro mamo Milko Kregar tesno povezani z začetkom Baragovega doma. V Melbourne je bila nevesta rojena in krščena, ženina pa je od tukaj.

Novemu zakonskemu paru želimo, da ohranita ljubezen poročnega dne in vztrajata v zakonski zvestobi na skupni življenjski poti. Naj ju Bog spremlja vselej s svojim blagoslovom! — **Poročevalec.**

P. VALERIJEAN dodaja tu, kar je pozabil omeniti v svojem poročilu "Izpod sydneyjskih stolpov":

Surfers Paradise bo obiskal slovenski duhovnik iz Sydneya na soboto 24. septembra: slovenska maša bo ta dan ob pol osmih zvečer v cerkvi sv. Vincencija. V Brisbane pa bo slovenska maša naslednji dan, na nedeljo 25. septembra in sicer ob 11.30 dopoldne na običajnem mestu: St. Mary's Church, South Brisbane.

Vsi tamkajšnji rojaki iskreno vabljeni!

UREDNIKOVO OPRAVIČILO je tokrat na vrsti. Ste morda prebrali v zadnji številki MISLI na strani 167 članek **V dveh stoletjih** ... v katerem nam p. Ciril v nadaljevanjih pripoveduje o začetkih in rasti katoliške Cerkve v Avstraliji? Potem ste gotovo opazili, da so se vrinile tiskarske napake pri več letnicah: napisane so za to stoletje namesto za prejšnje, npr. 1946 namesto 1846. Oproščam se p. Cirilu in bralcem, ki jih je to motilo.

V tolažbo mi je, da je v eni številki pred mojim uredništvom pokojni p. Bernard predstavil naš Baragov dom za sto let nazaj ... Zlasti pri letnicah jo tiskarski skrat zares hitro zagode. Posebno še, če urednik dela

kasno ponoči, a krivda je le urednikova. Priznam in se oproščam. — **Urednik**

KDO BI VEDEL POVEDATI ...

... kje je **MARJAN ROJ**. Ali pa, če bo morda sam to bral, naj telefonira v Canberro Jožetu Crkveniču na številko (062) 544 376.

Sodnik za ločitve ženi med razpravo: "Ali mislite, da vas ima mož še vedno rad?"

Žena: "Že mogoče, gospod sodnik, ta človek je res vsega zmožen."

REŠITEV križanke julijske številke:

Vodoravno: 3. posmešek; 8. roka; 9. Valerija; 12. Ladislav; 13. cer; 14. laže; 15. strojar; 19. kvadrat; 20. Mura; 24. ako; 25. ščeketal; 27. zatikalo; 28. jasa; 29. lakotnež. — Navpično: 1. krilo; 2. škoda (Škoda); 4. oral; 5. mlev; 6. Švicar; 7. kvaren; 9. vsota; 10. lapor; 11. jež; 14. lat; 15. sva; 16. rdeča; 17. Janko; 18. umazal; 19. krotak; 21. uka; 22. strah; 23. oltar; 25. Škot; 26. Elke.

Rešitev so poslali: Vinko Jager, Sestre v Slomškovem domu, Jože Štritof, Milan Prešeren, Ivanka Študent, Ivan Lapuh, Jože Grilj, Lidija Čušin, Ivan Podlesnik, Francka Anžin in Marija Špilar. — Žreb je za nagrado izbral Jožeta Grilja.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

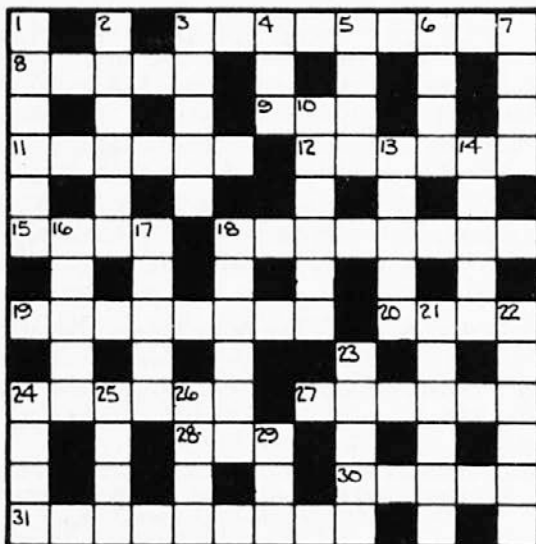
Telefon: 544 8466

**S M E H
JE NAJBOLJŠE
Z D R A V I L O
B R E Z R E C E P T A**

/Uvoženo iz domovine/

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 3. poseben prostor v hotelu(množina); 8. izobrazba, kultura (množina); 9. svetnik, ki je upodobljen s psom; 11. seznam, lista; 12. vodno prometno sredstvo; 15. zaključek molitve; 18. osvežilna pijača; 19. znova z lopato obdelan svet je . . . 20. velika veža javnih prostorov; 24. tujka za papirnato škatlo; 27. vredno, ni revno; 28. kaza!ni zaimek; 30. del dneva; 31. slovesna, izredna.

Navpično: 1. grmičasta rastlina s sadeži; 2. naprave z močnim zvokom; 3. vsakemu narodu dragocena doba prednikov; 4. poklon; 5. gladi oprano perilo; 6. moško ime; 7. isti, prav tak; 10. opozorilo; 13. tujka za redni dohodek od kapitala ali zemljišča; 14. porabil ali zapravil (je); 16. kraj na Dolenjskem; 17. okrasje; 18. da obliko jajcu; 21. žensko ime; 22. bog sonca v grški mitologiji; 23. obdelana zemljišča; 24. vrela voda; 25. vodna žival; 26. moško ime; 29. začasna boleča otrdelost mišic.

Rešitev pošljite do 10. septembra na uredništvo!

+ + +

“Kadar govorim, ne vem kam z rokami.”

“Poskusi si z njima zamašiti usta.”

+ Kadar nam gre na prvi pogled dobro, ne pogledajte še enkrat!

+ Zakaj so vsepoysod po Ljubljani napisali: “Prepovedano pljuvati na tla!” – Zato, ker je partija na tleh.

+ Z visokega položaja je lepši razgled v svetlo prihodnost.

+ Polna žlica je tako rekoč naravna ovira na poti med možgani in jezikom.

+ Zakaj je po Ljubljani dovoljeno hoditi samo še v copatah? – Zato, da ja ne bi kdo Kardelja zbudil.

+ Cenite tiste, ki se podpisujejo s palcem! Zlasti, če se večina še vedno podpisuje s pestjo.

+ Težave so za nami – pred nami tudi.

+ Slepo ljudstvo vodijo policijski psi.

+ Ljudje se hitreje kvarijo tudi zato, ker nimajo ustreznega hladilnika. Denimo: Sibirija.

+ Smo edina dežela, ki ima dosmrtno funkcionarje z enoletnim mandatom.

+ Razšli smo se z vero: nihče več nikomur ničesar ne verjame.

+ Dokler nas na jugu zmerjajo, smo – hvala Bogu – še Slovenci!

+ “Ali veste, kdo je bil prvi socialist v zgodovini človeštva?” – “Kdo?” – “Krištof Kolumb.” – “Krištof Kolumb? Zakaj pa ravno on?” – “Zato, ker je odšel, ne da bi vedel kam gre; prišel je nekam, ne da bi vedel kje je; in vse to s tujim denarjem.”

“Veš, moj fant občuduje na meni moje lase, oči, nos, usta, pa moj glas . . .”

“Kaj pa ti na njem?”

“Njegov odličen okus.”

+

Gost gostu na dobrodelni večerji v pomoč tretjemu svetu: “Za katero stradajoče ljudstvo pa smo priredili to pojedino?”

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.–dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtni spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1988 so končno dospele: zbirko štirih lepih knjig naročite pri nas za ceno 30.– dolarjev (poština posebej).

CELOVŠKE pa so že pošle.

Knjiga **SLOVENIAN HERITAGE I.** (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666